La 3-a IREK: Omaĝe al la 100jara jubileo de la 1-a Irana Esperanto-Kunveno

IRANA ESPERANTISTO

IREA
Irana Esperanto-Asocio

پایم سبزاندیشان

Kultura sezon-revuo en la persa kaj Esperanto
N-ro:17 Dua serio, Printempo 2016

فصلنامه ی فرهنگی دوزبانه ی فارسی و اسپرانتو
شماره ۱۷ ، دوره دوم، بهار ۱۳۹۵

سومین کنگره اسپرانتوی ایران
یک‌صد سال پس از نخستین گردهم‌آیی تاریخی اسپرانتودانان ایرانی

Je la nomo de Dio

Pajam-e Sabzandiŝan
(Mesaĝo de Verdpensuloj)
ISSN 1728-6174

IRANA ESPERANTISTO
Kultura kaj sendependa sezon-revuo internacia
Dua serio, N-ro 17, Printempo 2016

Bonvenas eseoj, artikoloj, raportoj kaj kontribuaĵoj kondiĉe ke ili ne estu publikigitaj antaŭe. Bonvenas kultur-temaj kontribuaĵoj ĉu en Esperanto ĉu en la persa.

***

قبل از هر چیز...

سخن سردبیری این شماره همان سخن از دل برآمده‌ی ریاست جدید انجمن اسپرانتوی ایران به مناسبت سومین کنگره اسپرانتوی ایران است که گویای محتوای اصلی این شماره از مجله نیز هست:

" صدسال پیش اسپرانتودانان پیش‌کسوت ایرانی، صرف‌نظر از محل تولد و قومیت‌شان، زبان و باورهای‌شان، جهان‌بینی‌ها و ایده‌های‌شان، گرد هم‌آمدند تا به دنیای آن‌روز نشان دهند، که آری ایرانیان، افکار و ایده‌های نو و صلح‌دوستانه را هم‌زمان با پیشروترین انسان‌های دنیا می‌پذیرند.
در دوران آن نخستین گردهم‌آیی اسپرانتوی ایرانی، بزرگانی چون یوسف اعتصامی یا اعتصام‌الملک (۱۲۵۳-۱۳۱۶)، روزنامه نگار، نویسنده، ناشر، و مترجم برجسته که دخترش، پروین اعتصامی (۱۲۸۵-۱۳۲۰)، مشهورترین شاعره‌ی ایران بوده و هست، در جنبش اسپرانتوی ایران حضور داشتند.
واکنون در یک‌صدمین سال‌گشت آن گردهم‌آیی تاریخی، به‌احترام و برای بزرگ‌داشت پیش‌روان این راه، در روز ۲۴ اردیبهشت سال ۱۳۹۵ – هم‌زمان با سومین همایش اسپرانتوی ایران – گرد هم خواهیم آمد تا در روی‌داد تاریخی دیگری سهیم باشیم."

و با این پیام، مطالعه دقیق و کامل این شماره را به شما توصیه می‌کنم. سالی پربار و سرشار از موفقیت برایتان آرزومندم.

به نام خداوند جان و خرد

پیام سبزاندیشان
فصل‌نامه‌ی پژوهشی - فرهنگی دوزبانه‌ی فارسی و اسپرانتو

دوره دوم، شماره هفدهم، بهار ۱۳۹۵
شماره استاندارد بین‌المللی (ISSN):
۱۷۲۸-۶۱۷۴
تاریخ انتشار نخستین شماره: پاییز ۱۳۸۱

گرافیک وحروفچینی: سبزاندیشان

نشانی‌ها:
پایگاه اینترنتی: www.espero.ir
پست الکترونیک: info@espero.ir

Kontribuantoj ĉi numere

* Ahmad Modabber
* Keyhan Sayadpour
* Simin Emrani
* Amir Fekri
* Ali Moradi
* Hamed Sufi
* Hamzeh Shafiee
* Ahmad Reza Mamduhi
* Nazi Solat

Antaŭ ol ĉio...

Tiu ĉi numero de la revuo, estas dediĉita ĉefe al raportoj pri la tria Irana Esperanto Kongreso kiu omaĝis la cent-jariĝon de Irana Esperanto-Movado. Kvankam la lingvon oni konigis en la unuaj jaroj de la 20-a jarcento, sed la unua kunveno de iranaj esperantistoj okazis en la jaro 1916. Tiel la ĉefa temo de la tria IREK, “cent jaroj de Esperanto-movado en Irano” estis bone elektita por rememori kion niaj pioniroj faris kaj kian historion ni havas.
Dum la kongreso okazis multaj prelegoj kaj prezentoj. Por tiu ĉi numero, mi elektis interesan prezenton de S-ro Mamduhi por niaj karaj legantoj kiuj ne ĉeestis la kongreson. En la postaj numeroj, ni aperigos aliajn artikolojn prezentitaj dum la kongreso.
Ĝuu legadon.

Hamzeh Shafiee, la redaktoro

همکاران تحریریه این شماره:

* احمد مدبر
* کیهان صیادپور
* سیمین عمرانی
* امیر فکری
* علی مرادی
* حامد صوفی
* حمزه شفیعی
* احمدرضا ممدوحی
* نازی صولت

Mallongigoj uzitaj en ĉi tiu numero

IREA: Irana Esperanto-Asocio
IREJO: Irana Esperantista Junulara Organizo
IREK: Irana Esperanto-Kongreso
IRLEI: Irana Ligo de Esperantistaj Instruistoj
UK: Universala Kongreso

Kovrila Paĝo:
Okaze de tria IREK kaj cent-jara Irana Movado
Lasta paĝo:
Afiŝo de la Esperanto-tago

طرح روی جلد:
صد سال جنبش اسپرانتو در ایران
طرح پشت جلد:
پوستر روز اسپرانتو

En ĉi tiu numero:

در این شماره :

La 3-a IREK: Omaĝe al la 100jara jubileo de la 1-a Irana Esperanto-Kunveno

La Tria Irana Esperanta Kongreso (IREK3) okazis la 13a de majo 2016 (= la 24a de Ordibehesht 1395) en Tehrano, ĉefurbo de Irano. Partoprenis kaj renkontiĝis ĉirkaŭ 50 gesamideanoj el diversaj urboj. Programoj kaj prelegoj temis pri E-movado kaj la sciensaj aferoj. La kunveno komencis je la 9a kaj daŭris ĝis la 17a.

Organizanto: Irana Esperanto-Asocio (IREA)

IREK3

Irana E- movado 100-jariĝis

La Tria Irana Esperanto- kongreso okazis je la 13a majo de 2016 en Tehrano, ĉefurbo de Irano. La kongreso samtempis kun la 100- jariĝo de Irana E-movado.

Kvankam Irano estas historia kaj antikva lando, kun riĉa kulturo kaj vidindaj urboj kaj ankaŭ belaj pejzaĵoj, tamen kontraŭ du pasintaj jaroj la kongreso ne havis eksterlandajn gastojn. Eble la tempo de la kongreso ne estis taŭga, ĉar estis proksima al la universala kongreso kaj evidentas, ke oni preferis partopreni en la universala kongreso. Ankaŭ, almenaŭ laŭ mi, unutaga kongreso ne estas tre interesa por la eksterlandaj esperantistoj kaj ne allogas ilin. Ĉiaokaze, ni bezonas pli sperton, ĉar ni ankoraŭ estas sur la komenco de longa vojo.

Irano ĉi- jare ankaŭ estis atestanto de la plej granda E- kunveno en si mem. Kelkaj de tre malproksimaj urboj, kiel Gheŝm aŭ Kangavar estis gastoj de la kongreso. Kelkaj unuan fojon paroprenis en iu E-evento. Inter la gastoj kelkaj mienoj por mi ne estis konataj, kiel s-ro Daneŝ, maljunulo, kiu antaŭ multaj jaroj konatiĝis kun Esperanto kaj divers-kiale dum longa tempo ne okupis pri ĝi, kaj nun trovis sin mem en la granda Esperanto- kunveno.

Ankaŭ mi surpriziĝis vidi mian amikon, Saed Abbasi, kiu nun loĝas en Ĉinio. Tiaj renkontiĝoj ankaŭ estas unu el mirindaĵoj de Esperanto. Ni partoprenis en Esperanto-kurso de profesoro Sahebzamani. Tiu kurso okazis en universitato Ŝahid Beheŝti, eble antaŭ 17-18 jaroj. S-ro Abbasi tiam ankaŭ estis studento de ĉina lingvo en la sama universitato. Li nun estas unu el aktivaj esperantistoj en Ĉinio.

Ĉeesto de la virinoj en tiu ĉi kongreso estis okulfrapa kaj admirinda. Ilia rolo en disvastigo de Esperanto estas nerefutebla. S-ino Solat, nuna prezidantino de Irana Esperanto- Asocio, s-ino Emrani kaj s-ino Fahmi, pioniroj kaj ankaŭ f-ino Karimi, membro de "Tradukejo" estas kelkaj aktivaj virinoj de Irana Esperanto-movado. Indiko al iliaj ĉiuj nomoj kaj aktivecoj kompreneble postulas apartan artikolon.

Kiel pli antaŭe menciiĝs, en la kongreso oni povis vidi junulojn, pionirojn, virinojn, maljunajn homojn kaj eĉ infanojn, ĉiuj sub la verda stelo. Ĉi-jare la kongreso ankaŭ havis islaman teolog-gaston; d-ro Mejdani, kiu estis unu el la prelegintoj kaj parolis pri historio de Esperanto. Ju pli tempo pasas, des pli komprenas popolo el ĉiu grupo aŭ nivelo la gravecon kaj la valoron de Esperanto, ĉu ne?

Dum la paŭzoj inter la programeroj oni povis viziti libroservon. La libroservo situis en angulo de la salono. Kelkaj vizitantoj nur rigardis la librojn kaj iliajn titolojn. Kelkaj aliaj homoj prenis unu libron, foliumis kelkajn paĝojn kaj gustumis ĝin. Ĝuo de la rekta legado en alia lingvo, precipe en Esperanto, estas bona kaj dolĉa sento, ĉu ne? Tamen mi pensas, ke ni bezonas pli novajn paperajn librojn.

Dank' al kontribuoj de la geesperantistoj, la kongreso havis interesajn kaj memorindajn partojn, kiel paroligan kurson, kiu fakte kuraĝigis gekomencantojn por paroli, 20-demandan

konkurson, aŭskultindajn prelegojn kaj ankaŭ kelkajn surprizaĵojn, al kiuj mi indikos.

Unua preleginto estis s-ro Kousari, kiu bonvenigante 100- jariĝon de Irana E- movado parolis pri "Iranaj pioniroj dum 100 jaroj". "La angla kaj Esperanto, ne malamikoj" estis titolo de la prelego de d-ro Sufi.

Alia programero estis la prezentado de Tradukejo, virtuala laborbutiko de la tradukado el Esperanto al la persa. La modesta kaj senpretenda grupeto estis/as sub gvido de skribanto de tiuj ĉi linioj. Dum tiu prezentado ankaŭ inaŭguriĝis de du tradukitaj libroj el Esperanto al la persa, kies originalaj nomoj estas "Renkontoj kun diferenculoj" kaj "La fiŝisto kaj lia edzino". La skribanto de tiuj ĉi linioj elektis trdukitan rakonton el "Renkontoj kun diferenculoj" kaj laŭte legis ĝin. Tiu rakonto, kiu estis pri problomoj de maljuneco, vekis emociojn kaj sentojn de la spektantoj. Ĉu vi ankaŭ deziras aŭskulti citaĵon el tiu rakonto? Jen tio: "Maljuneco kaj morto atendas nin ĉiujn kaj ne eblas tion ŝanĝi. Tial estas grave ĝoji pro ĉiu momento pasigita kun homoj, kiujn ni amas."

"Ĉu la persa lingvo havis influon al la urbnomoj?" estis interesa prelego de d-ro Sajadpur. "Bezonendaj: tuttempaj esperantistoj" kaj "Irana ĝardeno kaj floro" estis titoloj de aliaj prelegoj, kiujn laŭvice faris inĝeniero Mamduhi kaj s-ro Zandi.

Fine mi devas indiki al prelego de s-ro Modaber pri "Esperanto-fako en Ampleksa Sciencaplikata Universitato". Li anoncis surprizan novaĵon. Irana Ampleksa Sciencaplikata Universitato agnoskis Esperanton. La universitato lanĉis tradukajn modulojn de Esperanto. S-ro Modaber aldonis, ke tiuj moduloj laŭ kondiĉoj havas eblecon de fariĝo al la faka studo, kiel aliaj fakaj studoj.

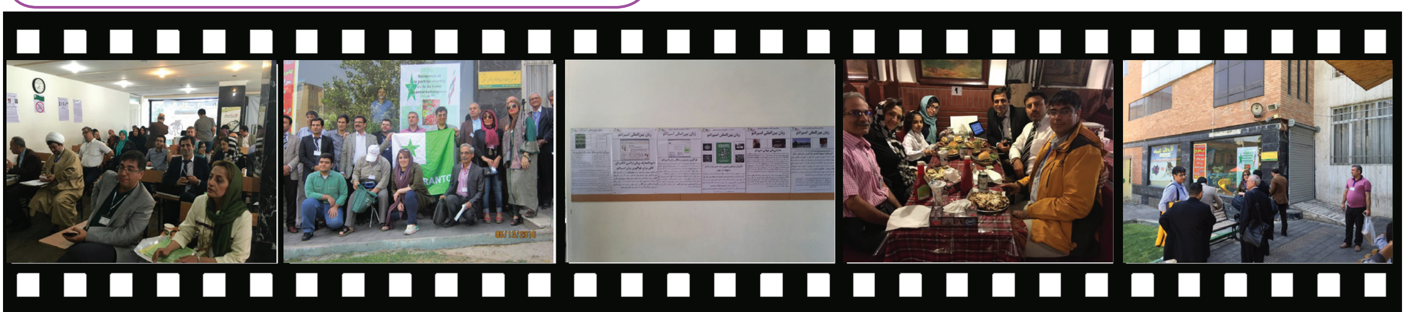
Tiel ĉi la tria Irana Esperanto- kongreso sukcese finis sian laboron kaj espereble en venonta jaro, kaj kun gajnitaj spertoj, la kvara kongreso estu gastiganto de pli da iranaj, kaj precipe, eksterlandaj geesperantistoj.

Raportis: Amir Fekri
Irano, 2016-05-20

La Kongresejo

Salutas Provincaj Reprezentantoj

Mesaĝoj okaze de IREK-3

Mesaĝo de la prezidantino de IREA

Antaŭ cent jaroj, iranaj pioniraj esperantistoj - senrigarde al iliaj diversaj devenoj el vasta Irano, iliaj diversaj lingvoj kaj vidpunktoj, iliaj diversaj mondovidoj kaj opinioj - kune okazigis la unuan Esperanto-kunvenon de la lando por montri al la mondo, ke jes, ankaŭ irananoj volonte akceptas novajn kaj pacemajn ideojn, samtempe kun la plej avangardaj homoj de la mondo.

En la erao de la 1-a Esperanto-kunveno de Irano ĉeestis la landan movadon elstaraj eminentuloj kiel Jusef Etesami aŭ Etesam-ol-molk (1874-1938), irana ĵurnalisto, eldonisto, tradukisto kaj verkisto, kies filino estis/as la plej fama poetino de Irano, Parvin Etesami (1906-1941).

Kaj nun, honore kaj respekte al niaj pasintaj eminentaj samideanoj ni kunvenos kaj festos la 100-jaran jubelion de tiu grava okazaĵo en la 14an de majo 2016 (kiam Tehrano ĝuas la plej bonan veteron dum la jaro) samtempe kun nia 3-a nacia kongreso. Tiel, ankaŭ ni fariĝos parto de alia historia heredaĵo de la irana Esperanto-movado.

Inĝ. Nazi Solat,
Prezidantino de Irana Esperanto-Asocio

Mesaĝo de la prezidanto de PEA

Karaj Gekolegoj kaj Geamikoj,

Okaze de via nacia kongreso akceptu de ĉiuj esperantistoj aliĝintaj al Pola Esperanto-Asocio tutkorajn bondezirojn. Sukcesplenajn kaj fruktodonajn renkontiĝojn, interesajn prelegojn, multajn amikajn travivaĵojn kaj modelan esperantan agadon. En la propra vivo akceptu bondezirojn multe da sano, feliĉo kaj prospero.

Nome de PEA;

Prezidanto - Stanisław Mandrak

Gratulmesaĝo de UEA

Okaze de la 3-a Irana Esperanto-Kongreso de Esperanto mi sendas varman aplaŭdon por ĝia sukceso. Rememorante la unuan kongreson mi sentas min ĉiam ĝoja pro tiama agrabla etoso kaj varma akcepto. De tiam via kongresa historio daŭras senpaŭze. Legante vian enhavriĉan asocian revuon mi rerimarkis ke en Irano tiom da kapablaj esperantistoj agadas kun varma koro por nia lingvo.

Nun multaj esperantistoj ekhavas intereson kaj atenton pri irana movado.

Feliĉe mi vidas, ke la socia cirkonstanco de Irano pli kaj pli favoras al Esperanto-movado. Mi antaŭvidas, ke pli kaj pli multaj esperantistoj vizitos Iranon.

Aparte mi volas emfazi la Seula-UK-n, kiu okazos de la 22-a ĝis la 29-a de julio, 2017 en Seulo, Koreio. La kongreso estas tre bona ŝanco por ni azianoj.

Ni renkontiĝu en Seulo kaj diskutu pri estonta movado amike kaj frate. Laste mi aŭdis, ke probable ene de tiu ĉi jaro, stariĝos rekta fluglinio inter Teherano kaj Seulo (Inchon Internacia fluĝaveno), kio plifaciligos vian partoprenon en la UK.

Esperante rikoltplenan kongreson, aparte mi alte taksas vian historiecan kongreso-temon, nome 'Omaĝe al la centjara jubileo de la 1-a irana Esperanto-Kunveno'.

Kun frata brakumo mi kore salutas al ĉiuj kongresanoj.

Koran dankon.

la 5-a de majo, 2016

LEE Jungkee (estrarano de UEA pri Azia movado)

Mesaĝo de partopreninto en IREK-2

Mi deziras al vi ĉiuj tre bonan kaj sukcesan kongreson ! Mia partopreno al la dua kongreso estas por mi neforgesebla. Grandan saluton al ĉiuj konatuloj !

Plej amike, Yves Nicolas

Irana klerulo pledas por Esperanto

En la tria IRana Esperanto-Kongreso (IREK3), d-ro Hosejn Mejdani Nuŝabadi, irana klerulo esperantista, dum sia Esperant-lingva parolado pledis por Esperanto kontraŭ la hegemonio de la angla lingvo.

Jen sube estas la teksto de lia prelego:

Je la nomo de Dio.

Saluton al vi, miaj karaj amikoj kaj samideanoj, ĉu samlandaj, ĉu eksterlandaj.

Ni irananoj estas tre fieraj pro tio, ke nia lando estis la unua, kiu kompreninte la altan valoron kaj gravecon de la internacia lingvo Esperanto, antaŭ 95 jaroj oficiale proponis ĝin kiel la tutmondan komunan lingvon en la Ligo de Nacioj en la jaro 1921. Ja, nia karmemora svisa samideano, doktoro Edmond Privat, havis la plej grandan kaj gvidan rolon en tio.

Tiu iniciato flanke de Persujo ja rolis pozitive ankaŭ por Unesko, kiu en sia kunsido en 1954 aprobis la faman rezolucion por la oficiala rekonado de Esperanto kiel la internacia kaj neŭtrala lingvo rekomendata por instruiĝo en ĉiuj landoj, kies ŝtatoj estis membroj de Unesko.

Ankaŭ en 1986 Unesko bonvenigante la 100-jaran jubileon de publikiĝo de Esperanto, en alia rezolucio, reklamis sian subtenon por Esperanto kaj ties disvastigado en la tutan mondon.

Ni ankaŭ fieras pro tio, ke en 1934, kiam oni inaŭguris la Tehranan Universitaton, Esperanto estis inter ĝiaj stud-objektoj.

Mi persone tre fieras pro tio, ke jam pasas multaj jaroj, ekde kiam mi komencis instrui senpage Esperanton en mia lingvo-institucio en Andiŝe urbo, rezulte de kio jam centoj da iranaj gejunuloj povis ekkoni kaj lerni ĝin.

Unu el la plej gravaj bonecoj de Esperanto estas ties ne-intervena kaj ne-ŝanĝema sintenado rilate al la diversaj kulturoj de la nacioj, kaj samkiel doktoro Zamenhof, la inventinto kaj fondinto de Esperanto, diris, Esperanto nur volas ebligi por malsam-lingvaj homoj reciprokan komprenadon, kaj neniel intencas interveni en internan kulturan vivadon de popoloj.

Hodiaŭ, unu el la plej grandaj angoraĵoj de la irana gvidanto, Imamo Ĥamenei, kion li interalie esprimis lastatempe en rondo de instruistoj kaj edukistoj en la Tago de Instruisto, la 2an de majo 2016, estas tio, ke la kolonia kulturo de Okcidento pere de la disvastigado kaj instruado de la angla lingvo en Irano, ĉiutage pli multiĝas.

Tia angoro ja apartenas al ĉiuj landoj kaj nacioj de Oriento, ekzemple, ankaŭ karmemora Mahatma Gandhi, la amata gvidanto de Barato kontraŭ koloniado de Britujo, ĝuste cent jarojn antaŭe, tio estas en 1916, ĉe inaŭgurado de Banaresa Hindua Universitato diris, ke ĉiu orienta junulo nur por lerni sian fakon en la angla lingvo, devas pasigi ses jarojn pli ol britaj junuloj, kaj tiel ni neniam povas havi inventaĵon ĉar ni ĉiam estas ses jarojn malantaŭ la britaj studentoj, kiuj neniun tempon devas pasigi por lerni sian - patrinan lingvon!

Nun, mi volas prezenti grandan, efikan kaj praktikan solvon ĉi-rilate por ĉiuj popularaj gvidantoj de mia kara Oriento kaj ĉiuj ties zorgemaj kulturuloj kaj edukistoj - kaj fakte por la tuta neangla-lingva mondo, kaj eĉ ankaŭ por klar-vidaj anglalingvanoj, kiuj prave angoras pro detruiĝo de sia kara patrin-lingvo pere de internacia misuzo ĉu prononce ĉu gramatike.

Mia propono estas anstataŭigi per la neŭtrala kaj internacia lingvo Esperanto, la kolonian kaj hegemonian lingvon angla en ĉiuj lernejoj kaj universitatoj de la mondo. Ni ĉiuj kredas, ke la nuna lingvo-ordo en la mondo estas ne-justa kaj eĉ maljusta privilegiante kelkajn etnajn lingvojn - ĉefe la anglan - super miloj de aliaj etn-lingvoj.

Espereble, ĝuante helpon de ĉiuj vi karaj ŝatantoj de la internacia lingvo Esperanto, ni sukcese plenumos tion plej rapide kaj plej vaste en Irano kaj ... sur la tuta tero.

Mi tut-certas, ke tia tago estas tre proksima.

Dankon.

Venis la printempo,
Kaj modisto de l' natur'
Prezentas la verdon
Kiel sezonkoron
Por arboroboj.
Feliĉan novjaron 1395!
Keyhan Sayadpour

Okaze de nov-jariĝo en Irano kaj komenco del' Printempo

Mesaĝo de IREA-Prezidantino

.....
Bunte vestitaj burĝonoj,
Flavaj kaj blankaj
Rozaj kaj ruĝaj
Prosperas en l' tuta ĝardeno,
Rosogutetoj ruliĝas sur petalo de l' violetoj,
Kavazau larmo de l' ĝojo glitas sur vojo
De l' printempo alveno.
...
Parteto de "poemo de l'printempo"
Far. Marjam Nezami (publikita en versoj de persoj)

Noŭruz-festo estas nia tradicia festo komence de printempo kiu ĉiam alvokas nin al renovigoj kaj ŝanĝoj, kaj en naturo kaj en nia vivo.
Okaze de komenco de 1395 jaro mi esperas: ĉion bonajn por ĉiuj miaj samideanoj kaj iliaj familianoj, novan aeron por nia movado en Irano, precipe pro tio ke ni okazigos IREK la 3an, samtempe kun jubelio de la unua Esperanto-kunveno en Irano.
Feliĉan Novan Jaron!

Nazi Solat
Prezidanto de IREA

Mesaĝo el Taĝikio

Saluton karaj samideanoj! Ni en la AET deziras, ke vi havu benitan kaj sukcesan novjaron kun viaj amatuloj.

Naŭruzo estas belega printempema tempo por la homaro, krom subekvatoruloj, kiuj havas strangajn sezonojn. Tio ne gravas. Nur gravas ĉies ĝojo kaj feliĉo.

El nia familio al via, koran feliĉan Naŭruzon! AET speciale gratulas niajn gefratojn de *espero.ir* kiuj ĉiam helpas kaj kunlaboras por la tutmonda movado. Persaj landoj estu ĉiam unuigitaj per frateco kaj amo.

Ĝis baldaŭ.

Asocio de Esperantistoj de Taĝikio

La Komenco de sen "Umbreto Eco"-a mondo

La19-an de februaro 2016 forpasis Umbreto Eco, en sia hejmo en Milano je la aĝo 84. Li estis mondkonata verkisto, filozofo kaj sociologo. La internacian rekonon li atingis en 1980 danke al Il nome della rosa, sia unua romano adaptita en la mezepoko, furorlibro tadukita en pli ol 47 lingvoj kiu poste estis adaptita al kino. Li daŭre publikigis. Sia lasta romano, Numero zero, publikiĝis en 2015. Li estis, kiel William Auld, kandidato al Nobel-premio pri literaturo.

Kvankam li ne scipovis Esperanton, li estis simpatianto de la lingvo: "E-o estas lingvo tre, tre lerte elfarita, kiu laŭ lingvistika vidpunkto sekvas admirindan kriterion de ŝparemo kaj efikeco. Due, ĉiuj projektoj de internacia lingvo, escepte de E-o, fiaskis, sed ĉi tiu pli kaj pli kunigas homojn ĉie en la mondo."

Post la forpaso de Umbreto Eco, ankaŭ Iranaj ĵurnaloj aperigis artikolojn pri li. Ni elektis la artikolon de tag-ĵurnalo Etemad (Fido) por niaj perslingvaj legantoj. La titolo de la artikolo estas "Komenco de la mondo sen Umbreto Eco":

۱۲ یکشنبه ۲ اسفند ۱۳۹۴

هنر و ادبیات

honar@etemadnewspaper.ir

آغاز جهان بدون امبرتو اکو

گزارش □ **پیام رضایی/** امبرتو اکو دیروز در ۸۴ سالگی درگذشت. نویسنده، اندیشمند و منتقد ادبی مورد احترام ایتالیایی و خالق رمان‌های پرفروشی چون «نام گل سرخ»، به گفته ناشرش به دلیل سرطان از دنیا رفته است. امبرتو اکو به دلایل فراوان یکی از جذاب‌ترین چهره‌هایی بود که مخاطبان بسیارش حیات فکری و ادبی او را در دهه‌های اخیر پیگیری می کردند. تکثر آثار اکو و نوشتن در حوزه‌های مختلف، شخصیت او را در جهانی رازآمیز همچون جهان رمان‌هایش قرار داده است. می‌دانیم اکو فیلسوف و نشانه‌شناس بود و ناگهان در میانسالی تصمیم به نوشتن رمان گرفت و باز به ناگاه با انتشار «نام گل سرخ» به شهرتی جهانی دست یافت. این شهرت به حدی بود که گاهی حضور او در یک خیابان به دلیل ازدحام مردم گرداگردش، باعث بسته شدن خیابان می‌شد. اکو نه به اندازه ژیژک پرگو و پرحاشیه بود و نه به اندازه بورخس گوشه‌نشین و جدی. او جایی میانه این دو می‌زیست. فیلسوف نشانه‌شناس برای کودکان هم قصه نوشت، اکو حتی درباره فوتبال هم قلم زد. امروز می‌دانیم شهرت عمومی او به خاطر رمان‌هایی است که نوشت و شهرت علمی‌اش بیشتر به خاطر آثارش در حوزه نشانه‌شناسی بود. با این همه او بیش از هر چیز عاشق فهرست ساختن بود و در طول زندگی‌اش به شکلی خستگی‌ناپذیر در این کار جد و جهد داشت. امبرتو اکو خود نیز یک فهرست عجیب بود.

اکوی روشنفکر

با وجود تکثر حوزه‌هایی که در آن کار کرد، اکو جزو کسانی بود که روحی یگانه و عمیق بر همه آثارش سایه افکنده بود. او همواره دغدغه صلح داشت. مساله مهاجرین همواره برای او امری جدی بود. تا آنجا که به گفته غلامرضا امامی، مترجم برخی آثارش «او می کوشید مسلمانان به جرم مسلمان بودن‌شان در اقلیت قرار نگیرند. یک‌بار گفت مسلمانان باید مسجد داشته باشند و هنگامی که برخی گفتند با وجودی که در کشورهای مسلمان مسیحیان به جرم مسیحیت به قتل می‌رسند و مجسمه بودا در افغانستان به وسیله داعشیان و طالبان نابود می‌شود، چرا باید مسلمانان مسجد داشته باشند در جواب گفت: جهان اسلام مردانی مثل ابن‌سینا و ابن‌خلدون و... را به جهان عرضه داشته است و اگر ما اجازه ندهیم که مسلمانان در کشورهای اروپا به ویژه ایتالیا مسجد داشته باشند، ما هم همان طالبان هستیم.» او یک روشنفکر اجتماعی تمام‌عیار بود و ماتئو رنتسی، نخست‌وزیر ایتالیا در مصاحبه‌ای با رسانه دولتی این کشور گفت: دلم برای نوشته‌ها و نگرش، افکار برنده و شفاف و انسانیت او تنگ می‌شود.

اکوی فیلسوف و نشانه‌شناس

تا پیش از چاپ رمان‌هایش اکو را به عنوان یک فیلسوف نشانه‌شناس می‌شناختند. اکو پس از گرفتن مدرک دکترا در دانشگاه تورینو، در دانشگاه‌های میلان، فلورانس، بولونیا و کولژ دو فرانس تدریس کرد و در طول سال‌ها بیش از ۴۰ کتاب علمی و صدها مقاله نوشت که اثر گشوده (۱۹۶۲) نظریه نشانه‌شناسی (۱۹۷۶)، نقش خواننده (۱۹۷۹)، نشانه‌شناسی و فلسفه زبان (۱۹۸۴) و حدود تاویل (۱۹۹۰) از آن جمله‌اند. او از جمله مهم‌ترین زبان‌شناسان و نشانه‌شناسان ساختارگرا بود که علاقه وافری به ترویج زبان بین‌المللی «اسپرانتو» داشت. علاقه وافر او به این زبان بین‌المللی دقیقا در راستای نگاه نقادانه او به وضعیت غرب و شرق بود. او علیه استیلای زبان انگلیسی و فراموشی زبان‌های دیگر حرف می‌زد و اسپرانتو از دید وی راهی بود برای غلبه بر چنین وضعیتی؛ «من آشکارا این عقیده را بیان داشته‌ام که اسپرانتو باید نقش مهم‌تری را بازی کند- اسپرانتو به‌خودی خود برای حفاظت از زبان‌های ملی سودمند است. بله، باید راه موثرتر و مستحکم‌تری پیدا کرد. من از روی تجربه شخصی‌ام می‌گویم که در طول مسافرت‌های زیادی که به کشورهای فراوان دارم، به‌ویژه در فرانسه و آلمان شکوه و شکایت‌هایی را برضد زبان انگلیسی می‌شنوم، مبنی بر اینکه نقش این زبان دیگر از حد یک زبان واسطه و پل، گام جلوتر گذاشته و تبدیل به یک خطر بزرگ امپریالیستی برای زبان‌های ملی اروپا شده است؛ زبان‌هایی که دیگر تسلیم این جریان شده‌اند اما من می‌گویم: این موضوع ساده‌ای است: از کودکان خودتان آغاز کنید! آموزش اسپرانتو را به ایشان شروع کنید و دیگر خطری وجود نخواهد داشت!»

اکوی رمان‌نویس

«ناشر امریکایی‌ام به من گفت با اینکه عاشق کتابم شده اما انتظار ندارد که بیش از سه‌هزار نسخه فروش کند، آن هم در کشوری مثل امریکا که هیچ‌کس صومعه ندیده یا زبان لاتین نخوانده است. برای همین به من پیش‌پرداختی برای سه‌هزار نسخه داد. کتابم درنهایت در امریکا دو تا سه میلیون نسخه فروش کرد. کتاب‌های زیادی پیش از این درباره قرون وسطی نوشته شده‌اند. من فکر می کنم موفقیت این کتاب، یک راز است. هیچ‌کس نمی‌توانست موفقیتش را پیش‌بینی کند.» درباره رمان‌نویسی اکو همه‌چیز همان طور که خودش در جملات قبل گفت اتفاق افتاد. رمان‌های اکو اغلب ترسیم دنیایی اسرارآمیز هستند. سرشار از نام‌ها و هزارتوهایی درهم تنیده که سرخوشی شگفتی را در مخاطب برمی‌انگیزند. آثار داستانی او اغلب یادآور قصه‌گویی‌های شرقی است و از این نظر او وامدار بورخس بزرگ است. خواندن رمان‌های اکو تجربه قدم‌زدن در اروپای قرون وسطی، جنگ‌های صلیبی، فرقه‌های اسرارآمیزی که از نیرویی خاص محافظت می کردند و به طور خلاصه تجربه لذت جهان اسرارآمیز کهن است. جهانی که تنها به مدد تسلط مرعوب کننده اکو بر این دوره از تاریخ، فهرست‌های بی‌پایانی از نام‌ها، شیوه روایت‌گری شرقی، تیزهوشی یک فیلسوف و در نهایت بازی آزاد نشانه‌ها خلق شده است. اکو گرچه با «نام گل سرخ» ناگهان تبدیل به یک ستاره در جهان ادبیات شد، اما با وجود تصور اثر بعدی او «آونگ فوکو» که شش سال بعد نگارش یافت همچنین سرنوشتی پیدا کرد و سبب درخشش بیش از پیش اکو شد.

خودِ امبرتو اکو

«من نوه یک کودک سرراهی هستم: پدربزرگم، که این نام خانوادگی عجیب را به او دادند. پس از انتشار یکی از رمان‌هایم خانمی برایم نامه نوشت. پدربزرگ او نیز والدین نامعلومی داشت. سه، چهار سال پیش دوست مردم‌شناسی، که در کتابخانه واتیکان مشغول پژوهش بود، فهرستی را یافت که مربوط به قرن هفدهم بود و در آن از کودکان سرراهی با این عنوان یاد شده بود: «Ex Celis Oblatus» هدیه آسمان. خب من عاقبت دریافتم که از آسمان می‌آیم!» توجه رسانه‌های عمومی به اکو بیهوده نبود. مردی که در سراسر زندگی‌اش همچون نویسنده محبوبش بورخس علاقه وافری به فهرست داشت، زندگی خودش نیز سرشار از فهرست‌ها بود. اومبرتو اکو بیش از ۳۰ تا ۴۰ دکترای افتخاری از دانشگاه‌های مختلف دنیا دریافت کرد. «به نام گل سرخ» بیش از ۱۰ میلیون نسخه فروش داشته است. سیارک ۱۳۰۶۹ به نام اوست و... علاوه بر اینها می توان فهرستی بورخسی از اکو به دست داد: «اکو پس رمان گل سرخ»، «اکو قبل از رمان گل سرخ»، «اکو وقتی خیابان را بند می‌آورد»، «اکو در کتابخانه غبطه برانگیزش»، «اکو وقتی هنوز رمان‌نویس نشده بود»، «جهان قبل از اکو»، «اکو قبل از جهان»، «اکو و جهان خاص خودش»، «آغاز جهان بدون اکو» و...! گفت‌وگوهایی که اکو در طول زندگی‌اش انجام داد غالبا بسیار خواندنی هستند و حس خوشایندی از سرخوشی را القا می کنند. او برخلاف آدورنو، هنر مردمی و هنر مدرن را واقعیت‌های روزگار به حساب می‌آورد. اکو در آثار خود با رسیدن به توانایی بیانی منحصر به فرد، توانست راهی زیبایی‌شناختی برای نگاه نقادانه‌اش به جهان بیابد. او همچون یک کودک نابغه ریاضی که بازیگوشانه قصه‌های پریان را با نبوغ خود تعریف می کند همگان را در موقعیت تازه‌ای قرار داد. موقعیتی که مخاطبان آثارش و آنها که او را به عنوان فیلسوف و اندیشمند می‌شناختند کاری جز شنیدن از دست‌شان برنمی‌آمد. این موقعیت تازه همان وضعیت آنارشیستی انتقادی بود که امبرتو اکو دنبال می کرد. او زیرک‌تر از ژیژک نظراتش را می گفت، بیش از آدورنو فرزند زمان خویش بود و در روایت‌هایش بیش از بورخس در سطح حرکت می کرد و همه اینها در کنار هم او را بدل به یکی از جذاب‌ترین شخصیت‌های جهان معاصر کرد. با خاموش شدن او، جهان یکی از جذابیت‌های انسانی‌اش را از دست داد و با اینهمه همچون همه اهالی اندیشه و هنر که حرفی داشتند او هم لابه‌لای تمام سطرهایی که نگاشت با همان تیپ و قیافه جذاب و پدرخوانده‌وارش قدم می‌زند. با لبخندی رندانه که شایسته نبوغ اوست.

Adiaŭ
Kara Instruistino!

La 27-an de aprilo forpasis en Serbujo la emerita juĝistino Tereza Kapista. Dum jardekoj ŝi uzis kaj diskonigis la Cseh-metodon. Ŝi estis reprezentanto de Serbia Esperanto-Ligo en la komitato de Universala Esperanto-Asocio kaj membro de la Internacia Rajtigita Ekzamenantaro de ILEI. En Irano, ŝi estas famekonata inter iranaj esperantistoj pro ŝia instru-vojaĝo tra la lando en novembro 2003. Ni aperigis ŝian vojaĝ-raporton en la numeroj 7 kaj 8 de la unua serio de tiu ĉi revuo en la persa kaj Esperanto.

خبردار شدیم که خانم کاپیستا در تاریخ هشتم اردیبهشت در صربستان درگذشتند.
ترزا کاپیتسا (۱۹۳۰-۲۰۱۶) آموزگاری بود که از سوی انجمن جهانی اسپرانتو برای دوره‌های پیشرفته طرح زبان سلام به ایران آمد و در مشهد با بچه‌های افغانی کار کرد. در تهران هم یک هفته کلاس پیشرفته اسپرانتو تدریس کردند. ایشان همچنین کتابی نوشته‌اند به نام " اسپرانتو زبان صلح در ایران". یادش گرامی!

خانم ترزا به مدت یک ماه در ایران بود و طی این مدت از سه شهر تهران، مشهد و بابلسر دیدار کرد. وی پس از مراجعت به کشور خود گزارشی از این سفر را منتشر نمود که از جهات بسیاری جالب و قابل توجه است.
در شماره‌های هفتم و هشتم از دوره اول مجله سبزاندیشان بخشی از خاطرات و گزارش سفر خانم کاپیستا همراه با ترجمه فارسی آن درج شده است. به خوانندگان خود توصیه می‌کنیم برای آشنایی بیشتر با این آموزگار نام‌آشنای اسپرانتو، آن شماره‌های مجله را حتما تهیه و مطالعه نمایند. کلیه شماره‌های گذشته مجله در وب‌سایت انجمن (www.espero.ir) به رایگان قابل دریافت هستند.

Mal-longe
کوتاه، خلاصه

سردبیر جدید برای مجله "اسپرانتو"

از شش نامزد جایگزینی فابریسیو واله (Fabrício Valle)به عنوان سردبیر مجله اسپرانتو، هیات مدیره انجمن جهانی اسپرانتو (UEA)، آتیلا کاساش (Attila Kaszás) ۴۷ ساله را به این سمت انتخاب نمود. او فارغ‌التحصیل اسپرانتوشناسی، تاریخ‌شناس و آشنا به چندزبان است که در بوداپست مجارستان به عنوان مشاور و مدیر کار می‌کند.

شماره جدید مجله "ستاره ترک"

سومین شماره از نشریه "ستاره ترک" در ترکیه منتشر شد. این شماره از نشریه و همچنین شماره‌های گذشته آن به رایگان از آدرس اینترنتی زیر قابل دریافت است:
esperantoturkiye.wordpress.com

وبلاگی درباره سیاره مریخ با عکس‌های HIRISE

از این وبلاگ به زبان اسپرانتو که درباره پروژه بزرگ ناسا همراه با عکس‌هایی از سیاره مریخ است دیدن کنید. در چهارچوب پروژه HIRISE، قویترین دوربین عکس‌برداری در نوع خود به سمت سیاره مریخ فرستاده شد تا عکس‌هایی با کیفیت تصویری بسیار بالا از سطح این سیاره در اختیار زمینی‌ها قرار دهد. این وبلاگ، نخستین منتشرکننده اخبار علمی درباره پروژه ناسا است که توسط یک مترجم داوطلب در این سازمان فضایی آمریکا اداره و به‌روزرسانی میشود.
آدرس این وبلاگ (که البته به تیغ فیلترینگ گرفتار آمده است):
http://beautifulmars-esperanto.tumblr.com/

Mal-longe
کوتاه، خلاصه

Nova IREA-Estraro

La nova komitato de IREA (prezentita en la pasinta numero de nia revuo) en sia unua kunsido, elektis la estraron el inter si. Jen la rezulto:

S-ino Nazi Solat
Prezidantino

D-ro Keyhan Sayadpour
Vic-Prezidanto

S-ro Akbar Fekri
Vic-Prezidanto

Simin Emrani
Kasistino

Abbas Khosroabadi
Sekretario

Lasta Printempa Prelego

Sabate la 28an de majo 2016 okazos monata prelego temante pri Irana Naturo pere de d-ro Sayadpour en la oficejo de IREA. Ĉeestis 6 partoprenantoj.

شماره جدید مجله "La Riverego"

شماره زمستان و بهار نشریه "رود بزرگ"، فصلنامه جامعه اسپرانتوی کبک کانادا، منتشر شد. این شماره از نشریه و همچنین شماره‌های گذشته آن به رایگان از آدرس اینترنتی زیر قابل دریافت است:

www.esperanto.qc.ca/eo/riverego

Monataj Renkontiĝoj daŭre okazas

Marto: La renkontiĝo koincidis kun la kutima Nov-jara Renkontiĝo. La kunveno okazis en la oficejo de IREA.

Aprilo: Sabate la 23-an de Aprilo (la 4an de Ordibeheŝto 1395) okazis monata renkontiĝo en IREA-Oficejo.

Majo: Fakte la ĉi-monata renkontiĝo estis eksterordinara renkontiĝo. Nome, ĝi estis la jara kunveno de la movado en Irano, IREK-3. Detalan raporton kaj fotojn vi legas en tiu ĉi numero de nia revuo.

Franca Esperantisto en IREA-oficejo

Marde la 12-an de aprilo (la 24-an de Farvardino) ekde la 18-a en la oficejo de IREA, prelegis Robert Keuny pri la historio de la nordorienta francio kie li loĝas.

Post reveni al Francio, Robert publikigis raporton pri sia vojaĝo al Irano. La raporto aperis en la 62-a numero de la revuo "Sud-Rejna Kuriero". La raporton estas ankaŭ trovebla en la retpaĝaro de IREA.

دوره آموزشی اسپرانتو بر روی گوشی‌های هوشمند اندرویدی

انستیتوی بین‌المللی اسپرانتو اپلیکیشن جدیدی برای فراگیری زبان اسپرانتو را در فروشگاه اینترنتی گوگل (Play Store) قرار داد. این دوره آموزشی بر اساس کتاب معروف و آشنای "اسپرانتو به روش مستقیم" (Esperanto Per la Rekta Metodo) تهیه شده است. برای دریافت این برنامه به آدرس زیر مراجعه فرمایید:

https://play.google.com/store/apps/details?id=com.embarcadero.esperanto

اگر هم حوصله تایپ آدرس طولانی بالا را ندارید، لینک آن را از آدرس زیر دنبال کنید:

http://www.iei.nl/apo.htm

Esperanto-Fako
en Ampleksa Scienc-aplikata Universitato (ASU)
رشته اسپرانتو در ایران و دانشگاه جامع علمی کاربردی

نویسندگان: الهام خانیان[۱] و احمد مدبّر[۲]
انجمن اسپرانتو ایران

چکیده

در این مقاله گزارشی از روند تصویب پودمان مترجمی اسپرانتو در دانشگاه جامع علمی کاربردی ارائه شده است. دانشگاه جامع علمی کاربردی یکی از بزرگترین دانشگاه‌های ایران است و اسپرانتو نیز زبانی فرا ساخته که در سال ۱۸۸۷ توسط دکتر زامنهوف اختراع و به جهانیان عرضه شد.

دانشگاه جامع علمی کاربردی

دانشگاه جامع علمی کاربردی یکی از دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که با هدف ارتقاء سطح مهارت شاغلین بخش‌های مختلف اقتصادی و افزایش مهارت‌های حرفه‌ای فارغ‌التحصیلان مرکز آموزش که فاقد تجربه اجرایی می‌باشند تشکیل و با به‌کارگیری و سازمان‌دهی امکانات، منابع مادی و انسانی دستگاه‌های اجرایی، نسبت به برگزاری دوره‌های علمی کاربردی در مقاطع کاردانی و کارشناسی اقدام می‌کند.

دانشگاه جامع علمی کاربردی تنها متولی نظام آموزش عالی علمی کاربردی است که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شود. هدف دانشگاه جامع فراهم آوردن موجباتی است که مشارکت سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی دولتی و غیردولتی را برای آموزش نیروی انسانی متخصص و موردنیاز بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور هست به‌نحوی‌که دانش‌آموختگان بتوانند برای فعالیتی که به آن‌ها محول می‌شود. دانش و مهارت لازم را کسب نمایند.

مراکز و مؤسسات آموزش عالی علمی کاربردی زیر نظر دانشگاه، رکن اجرایی آموزش‌های علمی-کاربردی و به‌قصد ارتقای دانش کار و ایجاد مهارت‌های متناسب با حوزه فعالیت شغلی افراد تأسیس‌شده است و اهداف زیر را در برنامه خود دارد:

- ایجاد بستر مناسب برای فعالیت همه‌جانبه (صنعتی، نظامی و دانشگاهی) در گسترش اعتلای دانش و پژوهش علمی کاربردی کشور.
- ارتقای شاخص‌های کمی و کیفی آموزش‌های کاربردی در جامعه.
- فراهم‌سازی زیربنای مناسب به‌منظور به‌کارگیری توان دانش‌آموختگان دوره‌های نظری در حل مسائل کاربردی.
- زمینه‌سازی زیربنای مناسب برای ایجاد انتقال تکنولوژی نوین

پودمان مترجمی اسپرانتو

ایده تا عمل

ایده آکادمیک شدن اسپرانتو در ایران و ورودش به‌عنوان رشته تحصیلی در دانشگاه‌های ایران، ایده جدیدی نبود؛ اما اجرایی شدن آن چیزی بود که ذهن ما را از چند سال پیش به خود مشغول کرده بود. گرچه سال‌ها قبل تلاش ما برای ثبت رشته اسپرانتو در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران با شکست مواجه شده بود، اما آشنایی خانم الهام خانیان با آقای دکتر عبدالحمید دلشاد، رئیس و مؤسس دانشگاه علمی کاربردی مرکز لنگه و طرح موضوع رشته اسپرانتو، نور امیدی در دل ما روشن کرد.

به پیشنهاد آقای دکتر دلشاد قرار شد جهت تصویب رشته اسپرانتو در ایران از کانال دانشگاه علمی کاربردی و در ابتدا در قالب پودمان پایه، وارد شویم، چراکه دانشگاه علمی کاربردی انعطاف بیشتری در پودمان‌ها داشت. در ابتدا سرفصل پودمان پایه اسپرانتو در مرکز لنگه تنظیم گردید و برای تصویب مقدماتی به مرکز استان (دانشگاه جامع علمی کاربردی هرمزگان) ارسال گردید.

مراحل تصویب

در تاریخ ۲۹ آذرماه ۱۳۹۴ در مرکز استان جلسه‌ای با حضور هیات تصویب‌کننده استان هرمزگان با معرفی اسپرانتو و دفاعیه آقای احمد مدبّر، پودمان بانام مترجمی زبان اسپرانتو مورد تصویب قرار گرفت و جهت تائید نهایی به تهران ارسال گردید.

در ۱۲۰ امین جلسه گروه فرهنگ و هنر که در تاریخ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۵ در تهران برگزار شد، آقایان احمدرضامعدوحی و احمدمدبّر به دفاع از کاربردی بودن اسپرانتو و سرفصل پودمان مترجمی اسپرانتو پرداختند. خوشبختانه در این مرحله نیز کار تصویب انجام پذیرفت. از تاریخ ۲۲

اردیبهشت ۱۳۹۵ طی نامه دفتر گسترش دانشگاه جامع علمی کاربردی این پودمان قابلیت اجرا دارد. به این امید که هم‌اندیشان ایرانی و پارسی‌زبان و علاقه‌مندان به اسپرانتو بتوانند با انسجام و جدیت بیشتری و بصورت آکادمیک در راه اسپرانتو قدم بردارند.

جزئیات پودمان

این پودمان مشتمل بر ۶ درس است که جمعاً ۲۳۶ ساعت عملی و ۳۶ ساعت نظری را شامل می‌شود. در جدول زیر نام درس‌ها، ساعت‌ها و پیش‌نیازهای آن ذکرشده‌اند. در کارگاه کفت و شنود و دستور زبان اسپرانتو، دانشجو با مفاهیم پایه آشنا می‌شوند و در کارگاه ویراستاری متون دانشجو مهارت‌های اسپرانتو را تکمیل می‌کند و سپس در سه کارگاه ترجمه از اسپرانتو و ترجمه به اسپرانتو و ترجمه آثار دیداری و شنیداری به‌طور تخصصی به امر ترجمه می‌پردازد.

ردیف	نام درس	ساعت			پیش‌نیاز
		نظری	عملی	جمع	
۱	کارگاه گفت‌وشنود Laboratorio de Interparolado	--	۶۴	۶۴	
۲	کارگاه دستور زبان اسپرانتو Gramatiko de Esperanto	۱۶	۱۶	۳۲	
۳	کارگاه ویراستاری متون Laboratorio de redaktado	۴	۴۴	۴۸	
۴	کارگاه ترجمه از اسپرانتو Laboratorio de Tradukado el Esperanto	--	۳۲	۳۲	کارگاه ویراستاری متون
۵	کارگاه ترجمه به اسپرانتو Laboratorio de Tradukado al Esperanto	۴	۴۴	۴۸	کارگاه ویراستاری متون
۶	کارگاه ترجمه آثار دیداری و شنیداری Laboratorio de aŭdovidaĵo	--	۴۸	۴۸	کارگاه ویراستاری متون
	جمع	۳۶	۲۳۶	۲۷۲	

شایستگی‌ها و مهارتهای که از دانش‌آموختگان این پودمان پس از اتمام دوره انتظار میرود، به شرح زیر است:

- توانایی در ترجمه و ویرایش متون از زبان اسپرانتو به فارسی
- توانایی ترجمه متون از زبان فارسی به اسپرانتو و نگارش به اسپرانتو جهت ایجاد ارتباط و شناساندن فرهنگ ایرانی و اسلامی
- توانایی در گفتگو و ایجاد ارتباط کلامی اسپرانتو جهت ترجمه شفاهی به اسپرانتو و شناساندن مفاهیم روزمره

چشم‌انداز

برای تبدیل پودمان مترجمی به یک رشته باید پودمان‌های دیگری بر اساس معیارهای دانشگاه علمی کاربردی تهیه و تنظیم گردد تا چند پودمان مرتبط در کنار هم تشکیل مقطع کاردانی زبان اسپرانتو را دهند. سپس راه برای تصویب مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد زبان اسپرانتو هموار خواهد شد. در این راستا ما با اعضای انجمن اسپرانتو ایران گروه هم‌اندیشی تشکیل دادیم تا در تصویب پودمان‌های آینده با دقت و وسواس بیشتری اقدام کنیم. اعضای این گروه متشکل از آقایان و خانم‌های ذیل میباشند:

۱. آقای احمدرضا ممدوحی
۲. آقای احمد مدبّر
۳. آقای حمزه شفیعی
۴. آقای رضا آذرهوشنگ
۵. آقای کیهان صیادپور
۶. آقای محمدرضا ترابی
۷. آقای محمد کرم الدینی
۸. خانم الهام خانیان
۹. آقای عبدالحمید دلشاد
۱۰. خانم سیمین عمرانی
۱۱. خانم شیرین احمدنیا
۱۲. خانم زهرا کریمی

گرچه این ابتدای راه ماست اما امیدواریم در این راه بتوانیم ثابت‌قدم باشیم.

تشکر و قدردانی

لازم است تقدیر و تشکر خود را از دو برادر و دوست عزیزمان آقای دکتر عبدالحمید دلشاد و آقای محمدرضا ترابی که همواره حامی ما بودند بجای آوریم.

۱- Elhamkhanian@gmail.com
۲- Ahmad.Modabber@gmail.com

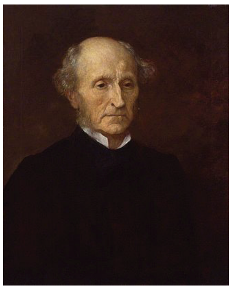
Sanai Kvartal-Domo, Tehrano, Irano
La 13an de majo 2016
(La 24an de Ordibeheŝto 1395)

Bezonendaj: Tut-tempaj Esperantistoj

Prelego de Ahmad Reza Mamduhi en la 3a Irana Esperanto-Kongreso (IREK3)

Maksimo de John Stuart Mill

"La plej feliĉa homo estas tiu, kies hobio kaj kariero samas."
John Stuart Mill (1806 –1873),
Brita filozofo kaj politika ekonomikisto

Kial tia ĉi preleg-temo?

Simple por plifruigi la finan venkon!

Verŝajne por atingi la finan venkon, bezonendas tuttempaj movadanoj, ĉar en la ekspertema mondo de hodiaŭo, kia ajn sukceso kaj venko postulas profundan engaĝiĝon en la koncernan aferon.

La nuna Movada stato:

Nura konservado kaj eteta kreskado

Ja konservado kaj eĉ eteta kreskado de la movado jam okazis/as pere de ne-tuttempaj/parttempaj movadanoj, tamen serioza strebado cele al io tiel grava kaj mondo-ŝanĝa kiel la fina venko, devigas sindonemon de tuttempaj movadanoj, kies mensoj povus koncentriĝi pleje sur la movadaj celoj.

Niaj cerbo, menso kaj psiko

Verŝajne niaj cerbo, menso kaj psiko multe pli rapide kreskis progresante por niaj inventivoj kaj nov-ideoj ol por niaj ekaplikaj, akceptemaj aŭ nov-digestaj povoj, ĉar interalie ni jam trovis bonegajn solvojn por multaj el niaj radikaj problemoj, sed ege bedaŭre, ankoraŭ plejparto de ili ne estas utiligitaj!

Ja nia Esperanto estas unu el la plej elstaraj ekzemploj ĉi-rilate: jam pasas pli ol jarcento kaj kvarono ekde ĝia genia invento, tamen ankoraŭ oni ne utiligas ĝin ĝia-celen!

Nia limigita mens-energio

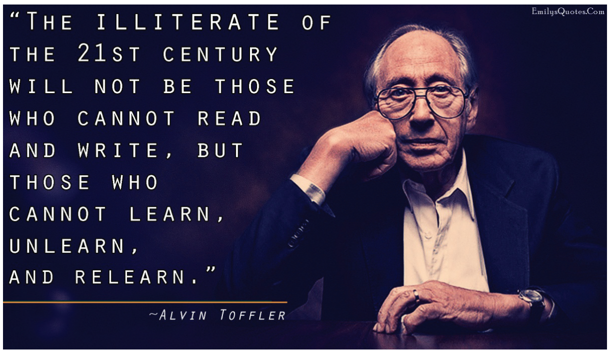
Kiel sciate, mensa energio de ĉiu persono estas limigita, kaj se ies menso devas kaj pritrakti tuttempan ne-movadan profesian laboron - ekz-e okhore semajntage - ja el ties mensenergio ne restas sufiĉe multa por okupiĝi kreive kaj kreeme pri kio ajn alia, ĉi tie pri Esperanto-movado.

Neŭroplasteco aŭ Cerbo-plasteco

Ĝis la mezo de antaŭa jarcento oni kredis ke post infanaĝo aŭ adultiĝo, la cerbo ne plu ŝanĝiĝas, sed nun:
neŭroplasteco diras, ke ju pli oni faras ion, des pli ties-rilata cerbo-parto kreskas – ankaŭ pri movadumado, la samo validas!

Mallerni

Ĝenerale, kutimojn ni malfacile kaj tro malfrue povas formeti, kiel Alvin Toffler diris en 20a jc:

"La analfabetuloj de la 21a jarcento ne estos tiuj, kiuj ne povas legi kaj skribi, sed estos tiuj, kiuj ne povas lerni, mallerni, kaj relerni."

Tuttempa kaj plentempa

Mi intence uzas la vorton "tut-tempa" kaj ne "plen-tempa", ĉar la lasta en tiu aŭ alia lando, ĝenerale signifas ĉ. 40-horan laboradon semajne, sed mi kredas kiam entuziasma esperantisto laboras por Esperanto, li aŭ ŝi fakte tuttempe envolviĝas en sian sanktan laboron, kaj eĉ dumdorme ties sonĝoj - kiel la dumvekaj revoj - fariĝas movadcentraj! Kaj rezulte de tio, fakte energio - ĉu fizika, ĉu mensa - de pli ol "unu" "plentempulo" konsumiĝas por nia afero.

Kiel ebligi tuttempajn movadanojn?

Potenciale ekzistas multaj rimedoj por ebligi kapablajn movadanojn tuttempe okupiĝi pri nia afero, ekz.:

1. Se la koncerna esperantisto estas riĉa sufiĉe, tiu mem povas fari tion
2. Pli frua retiriĝo de la koncerna persono, se ebla por tiu
3. Subtenado pere de Esperantaj institucioj kiel UEA

Ekzemplo

Ekz-e, diversaj pagivaj institucioj esperantaj povas subteni kreivajn movadanojn tiom, ke ili ne bezonu profesie okupiĝi per alia loboro por sia vivtenado, kaj tuttempe helpi efike la Movadon.

Maksimuma utiligado de minimumaj subtenadoj

Ja tiaj subtenadoj, se tro limigitaj, povas dediĉiĝi al ĉiu kandidato por limigita tempo, ekz-e por jaro aŭ kelkaj jaroj, depende de la graveco kaj grandeco de ties projekto.

Provizoraj tuttempuloj

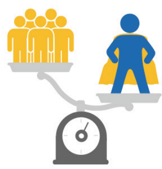
Tiel ĉi ni fakte disponos pri "provizoraj tuttempuloj", kiuj i.a. havigos al si la okazon konstati kia estas esperanta tuttempa kariero - eble, se tiel plaĉa kaj kontentiga por ili - ili strebos plu aktive tuttempe por nia afero kiel ajn.

Anstataŭ multaj ete, kelkaj ege!

Tio, kion multaj ne-tuttempaj esperantistoj povas plenumi per sia tre limigita libertempo, eble estos nur partero de tio, kion povus plenumi nur unu kapabla kaj kompetenta esp-isto, aŭ kelkaj, kiuj tuttempe kaj tutmense okupiĝas por la movado.

Tuttempuloj por kiaj projektoj?

Preskaŭ ĉiuterene povas esti la projektoj, ekz-e: instruado en fora vilaĝo, urbo aŭ lando; verkado aŭ tradukado de artikoloj aŭ libroj kiuj rekte aŭ nerekte – tamen tre efike - povas helpi antaŭenigadon de la movado en tiu aŭ alia tereno, lando, komunikilo, …

Ekzemplo

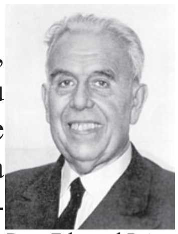
Ekz-e, eĉ se dek personoj ektradukas ion gravan el/pri Esperanto en la persan, neniu el ili povas finfari tion kvalite dum akceptebla tempo - se fakte farite iam ajn! Tamen se nur unu el ili tuttempe sin dediĉu al la sama tradukado, tiu povos kaj pli bonkvalite kaj pli frue fini la tradukadon.

Ekzemplo

Eĉ se la dek personoj disdividu la tradukaĵon inter si por samtempe fintraduki plifrue, la fina editado kaj samformigado de la tradukaĵoj estos temporaba kaj tre malfacila tasko – kion unu person deviĝos plenumi tuttempe!

Ekzemplo: Eksterlanda

D-ro Edmond Privat

Detala kaj profunda studo pri tio, ke kiuj el niaj efikaj movadanoj - ĉu la pasintaj, ĉu la nunaj - tuttempe movadumis, povos rivali al ni la rilaton inter tuttempluli kaj sukcesagi por Esperanto.

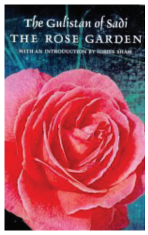
Ekzemple, tre sciindas kiel Edmond Privat dum la pasinta centjaro povis disvojaĝi al diversaj landoj kiel heroldo de Esperanto kaj viziti ekzemple Mahatma Gandhi aŭ William James, kiel li raportis en siaj radiaj paroladoj, kiuj pli poste eldoniĝis en la libro "Aventuroj de Pioniro".

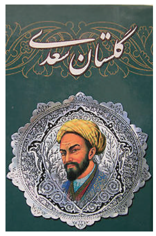
Ekzemplo: irana

Kiel iranaj ekzemploj, mi povas mencii d-ron Keyhan Sayyadpur kaj ... min mem!

Jam pasis tre longaj jaroj ekde kiam li komencis talento-plene traduki plej faman ĉefverkon de Sadio, tamen ĉar li neniam tuttempe okupiĝis pri tio, ankoraŭ li ne fintradukis la poemprozan verkon, kio laŭ mi eldoniĝindas kiel eble, plej frue en la fama serio de Oriento kaj Okcidento - subtenata per UEA kaj Unesko.

Ekzemplo: irana

Mia verkata libro, kio entenas ankaŭ tradukon de la lasta ĉapitro de libro de Umberto Eco, nomata "La serĉado de la perfekta lingvo en la eŭropa kulturo" kaj kompletan tradukon de longa intervjuo kun li per Istvan Ertl kaj Francois Lo Jacomo, titolita "Esperanto kaj la estonteca plurlingvismo" bedaŭrinde ne pretiĝis dum lia vivo - nek ankoraŭ pretas ĝi!

Ekzemplo: irana

William Auld (1924-2006)

Ankaŭ unu el miaj publikitaj libroj, surbaze de fama verko de karmemora William Auld, "La Fenomeno Esperanto" aperis nur post lia forpaso!

Kiu faru kion?

Estas treege domaĝe se kapablaj esperantistoj okupiĝu pri aliaj aferoj, ne celantaj la finan venkon. Ekzemple, imagu esperantistan kemiiston aŭ arkitekton, se ili pasigus plejparton de sia vivo kaj energio por kemio aŭ arkitekturo, ili fakte ne plenumus logike, ĉar ekzistas sennombraj kemiistoj kaj arkitektoj en iliaj landoj kaj la mondo, do rezulte: se ili ne okupiĝus pri siaj fakoj, la mondo ne perdus ion gravan. Tamen se ili ne aktivus movade, ja la mondo perdus multon - kaj fakte jam perdis kaj perdas tiom, tutklare ĉar ankoraŭ la homaro ne utiligias sennombrajn avantaĝojn rezulte de

komuna uzado de Esperanto mondskale.

Difinoj de "esperantisto"

Inter diversaj difinoj de "esperantisto" mi preferas tiujn, kiuj konstatas esperantiston kiel homo, kiu akceptas la internan ideon kaj idealon de Esperanto kaj deziras helpi tutmondiĝon de utiligado de Esperanto - eĉ se li/ŝi jam ne (el)lernis/as la lingvon.
Sekve de tia difino, metiisto aŭ entreprenisto, kiu havas altan enspezadon, kaj kial ajn ne povis/as (el)lerni Esperanton, tamen ege deziras kontribui al universaligo de Esperanto, povas tre efike subteni ekonomike kapablajn esperantistojn aŭ instituciojn.

Esperantistoj de la mondo, okupiĝu por Esperanto!

Kiel esperantisto, faru tion, kion vi plej bone povas fari movade!

Modelo, kiun mi volas prezenti por ebligi kapablajn movadanjn tuttempe okupiĝi pri/por Esperanto, estas tio, ke: tiuj esperantistoj, kiuj povas enspezi alte per sia ne-esperanta fako, subtenu aliajn esperantistojn, kiuj povas esti produktivaj/agivaj movade. UEA kaj ties filioj en diversaj landoj povas estigi speciala(j)n fonduso(j)n por plenumi la procedoron organizite, sisteme kaj optimume.

Ĉiu el ni: ero de sama korpo

Ni esperantistoj bezonas senti ĉiujn nin kiel erojn de ununura arda esperantisto. Mi povas similigi tion al nia korpo: ĉiu parto, membro, ... kaj eĉ ĉelo de nia korpo faras ion diferencan, por ke la tuta korpo funkciu harmonie kaj enorde kiel unu kohera estaĵo/sistemo.

Elkoran dankon por via tempo kaj atento!

La skatolo

saĝad daŝti

Edzo kaj edzino dum 60 jaroj kunvivis, ili pri ĉio kune decidis kaj ili havis nenion kaŝitan krom skatolon kiu estis sur ŝranko kaj la edzino estis petinta sian edzon ke li neniam malfermu ĝin kaj ankaŭ neniam demandu pri ĝi. Dum la jaroj la edzo ignoris ĝin ĝis tiam, kiam la edzino malsaniĝis kaj kuracistoj diris ke ŝi baldaŭ mortos. Tiam la edzo portis la skatolon ĉe la lito de sia edzino kaj ankaŭ la edzino akceptis ke nun estas taŭga tempo por malkaŝi la sekreton kaj ŝi jam devas diri ĉion pri la skatolo al sia edzo, do ŝi petis sian edzon ke li malfermu la skatolon. Kiam li malfermis la skatolon li trovis du pupojn kaj ankaŭ 120000 dolarojn. La edzo demandis pri tio al sia edzino, la edzino respondis jene:

"Kiam ni geedziĝis, mia avino konsilis al mi ke por feliĉe kunvivi neniam kverelu, ŝi diris al mi ke kiam ajn mi koleriĝis mi devas silenti kaj fari pupon. "

La edzo tre ĉagreniĝis kaj tre klopodis ke sia vizaĝo ne fariĝu superverŝita de larmoj. Sed fakte li iomete ankaŭ estis gaja ĉar li pensis ke li nur du fojojn malgajigis la edzinon. Poste li demandis sian edzinon pri mono, kaj ŝi respondis: "ho, karulo mia, mi vendis aliajn pupojn."

نازی صولت

چرا سخنان انگلیسی‌زبانهای بومی، به خوبی درک نمی‌شوند و در دنیای تجارت جهانی شکست می‌خورند؟

نویسنده : Spencer Hazel

مهارت زبانی، اغلب به‌عنوان پایه و اساس یکپارچگی اجتماعی نگریسته می‌شود که به شهروندان یا گویشگران آن امکان می‌دهد در ارتباطات اجتماعی که به همان زبان برگزار می‌شود، شرکت کنند.

در این ارتباط اخیرا از سوی نخست وزیر انگلستان و کاندید ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا، کامرون و ترومپ، برای گویش انگلیسی در انگلستان و آمریکا پروژه‌هایی تعریف شده و برای آن بودجه در نظر گرفته شده است.

با وجود تحرک و تجارت فراملیتی کنونی، در مورد توان گویش انگلیسی طرفداران دیوید کامرون یا رونالد ترومپ، در جامعه بزرگ‌تر بین‌المللی چه می‌توان گفت؟

گویشگران بومی زبان انگلیسی نمی‌توانند به زبانی غیر از زبان خودشان صحبت کنند و در تجارت و صدور محصولات مورد نظر خود شرکت کنند و (اصطلاحا به‌نوعی م.) "ناتوان" هستند. (اکثرا تصور می‌کنند به‌دلیل این‌که به زبان انگلیسی مسلط هستند، نیازی به تسلط به زبان دیگری ندارند م.)

تحقیقات نشان می‌دهد که گویشگران بومی زبان انگلیسی، در کاربرد آن به‌عنوان زبان بین‌المللی تجارت، تحصیلات تکمیلی و همکاری‌های فراملی، فرمانده زبان جهانی نیستند.

گویشگرانی که زبان مادری‌شان، زبان انگلیسی است، در وضعیت ناراحت‌کننده‌ای قرار می‌گیرند؛ در کشور خود این تصور به آن‌ها القا می‌شود که بقیه دنیا به زبان آن‌ها صحبت می‌کنند، در حالی‌که در خارج از کشورشان درمی‌یابند که زبان انگلیسی آن‌ها، سبب می‌شود که همکاران یا طرف‌های تجاری‌شان، آنان را درک نکنند.

در بخشی از تحقیقات در مورد زبان انگلیسی به‌عنوان زبان همکاری لمللی، یک فرد بریتانیایی سابقا اسکاندیناویایی، چنین گزارش داد:

وقتی در دانمارک شروع کردم به صحبت‌کردن و تصور می‌کردم که کار معمولی انجام می‌دهم، و به‌روش معمول خودم نوشتم، همانطور که همیشه می‌نوشتم، اما همکارانم مرا نمی‌فهمیدند.

در واقع، در حالی‌که همکاران دانمارکی او به‌طور روزافزونی از انگلیسی در جامعه بین‌المللی به‌شکل گسترده‌تری استفاده می‌کردند، (و به همین دلیل توانایی گویش انگلیسی خود را بهبود داده بودند، م.) انواع بومی زبان انگلیسی، ایجاد مشکل می‌کرد.

یک دانشجوی اسپانیایی در دانمارک که با گویشگران زبان انگلیسی تمام اروپا کار می‌کرد به پژوهشگر دیگری چنین گوشزد کرده است: "حالا دیگر برای من خیلی مشکل‌تر شده که انگلیسی واقعی را بفهمم."

بدتر از همه این‌که "انگلیسی واقعی" که بطور پیچیده‌ای گویش‌های مختلف از لیورپول در انگلستان تا ولینگتن در نیوزلند، و از ژوهانسبورگ در آفریقای جنوبی تا ممفیس در آمریکا را دربرمی‌گیرد، فقط شروع مشکل است!

چه کسی چه کسی را بهتر از همه می‌فهمد؟

وقتی یک مدیر آمریکایی نمی‌فهمد که چرا کارمند ژاپنی‌اش آمار مورد نظر را به او نمی‌دهد، این وقفه در ارتباطات می‌تواند به شکست واقعی در محیط کاری منجر شود؛ این مشکل احساس عدم اعتماد، دوجانبه است. همکاران بین‌المللی هم عدم تلاش بخشی از گویشگران انگلیسی برای ایجاد تفاهم زبانی را گزارش می‌کنند؛ گویشگران بومی که سفر می‌کنند، دست از بیان جوک‌های فرهنگی و تظاهرات محلی و بومی خود برنمی‌دارند که منجر به ایجاد سوءتفاهم و رنجش می‌شود. به‌نظر می‌رسد این افراد، خیلی راحت زبان را بنا به میل خود می‌پیچانند و به‌گونه‌ای لاف می‌زنند. به‌نظر می‌رسد افرادی، از این نقطه ضعف برای به‌دست آوردن مزیت کاری استفاده می‌کنند.

در سفر اخیر به ژاپن، مدیر یک کنسرسیوم بین‌المللی به من می‌گفت که چگونه او و دیگر شریک بین‌المللی، از شرکت فعال در نشست، عقب مانده بودند، در حالی‌که شرکای انگلیسی و آمریکایی، پیروز میدان بودند. پس از نشست، آن‌ها دنبال هم می‌گشتند تا در مورد مسایل نشست به‌طور خصوصی با هم بحث کنند. (تا بفهمند چه گذشته م.)

این نکات، به خطر واقعی از دست دادن شانس کار ـ به شکل قراردادهای کاری، توسعه ایده‌ها، فرصت‌های شغلی یا موارد مشابه ـ برای گویشگران زبان انگلیسی بومی، اشاره می‌کند، به‌ویژه برای آنان‌که هرگز به زبانی غیر از انگلیسی، مسلط نبوده‌اند. چرا که این افراد از ارتباطات به زبان انگلیسی بین‌المللی، شناخت پایه‌ای ندارند.

> **تحقیقات نشان میدهد که گویشگران بومی زبان انگلیسی، در کاربرد آن به عنوان زبان بین‌المللی تجارت، تحصیلات تکمیلی و همکاری های فراملی، فرمانده زبان جهانی نیستند.**

یک نویسنده مسافر در مورد ملاقاتی با یک دوست بریتانیایی و همکار ژاپنی، مطلبی نوشته بود و به این نکته اشاره کرده بود که هر سه نفر ما مکالمات بیهوده‌ای داشتیم و من مجبور شدم دوباره همه چیز را از انگلیسی به انگلیسی ترجمه کنم!

در حالی‌که خیلی راحت‌تر است که با افرادی که همسطح شما هستند کار کنید، گویشگرانی که روی گویش انگلیسی بومی خود تعصب دارند، از سوی شرکای خارجی خود با محدودیت بزرگ‌تری، روبرو خواهند شد. این نکته زنگ هشداری برای سیاستمدارانی چون کامرون و ترومپ خواهد بود

به‌جای آن‌که مشکل را به گردن مشکل زبان انگلیسی کسانی‌که آن را به‌عنوان زبان دوم و سوم و ... صحبت می‌کنند، بیندازیم، هوشمندانه‌تر است که کشورهایی که زبان انگلیسی، زبان مادری آن‌هاست، سطح تخصصی زبان خود را برای چالش‌هایی که در خارج از مرزها با آن روبرو خواهند بود، آماده کنند.

انعکاس مشکلاتی که دیگران ممکن است با درک زبان انگلیسی ما داشته باشند، شروع خوبی برای تبدیل شدن به عضوی بهتر در جامعه بین‌المللی و شریک تجاری جذاب‌تر است.

نازی صولت

فجایع بدفهمی‌زبانی خلبان‌ها

تحمیل زبان انگلیسی درهوانوردی از سال ۱۹۵۱، یکی از دلایل مهم وقایع و حوادث هوایی است زیرا بسیاری اوقات خلبانها متوجه نمیشوند از برج کنترل، چه دستور و پیامی دریافت میکنند!

در سال ۲۰۰۰ میلادی ۱۱٪ حوادث به‌دلیل استفاده از زبان انگلیسی، اتفاق افتاد. در ۱۹۷۷ در تنریف (اسپانیا) ۵۸۳ نفر قربانی شدند و این بیش‌ترین تعداد قربانیان حوادث هوایی بوده است.

سیمای آمریکا NBC از ۳۴۵ مورد حادثه هوایی به‌دلیل بدفهمی و مشکلات زبانی خلبان از سال ۱۹۸۸ گزارش می‌کند. از این تعداد، ۹۵ مورد در آمریکا و بقیه در مناطق دیگر دنیا اتفاق افتاده است.

هوانوردی یا هدایت هواپیما نیازمند جملهها و عبارات موجز یا به اندازه کافی کوتاه ولی گویاست.

ادبیات غنی و بی‌شماربودن لغات زبان انگلیسی، درست مخالف نیازهای زبان هوانوردی یا هدایت هواپیماست؛ زبان هوانوردی باید دور از ابهام باشد، ولی در زبان انگلیسی صدها کلمه ابهام‌آمیز وجود دارد!

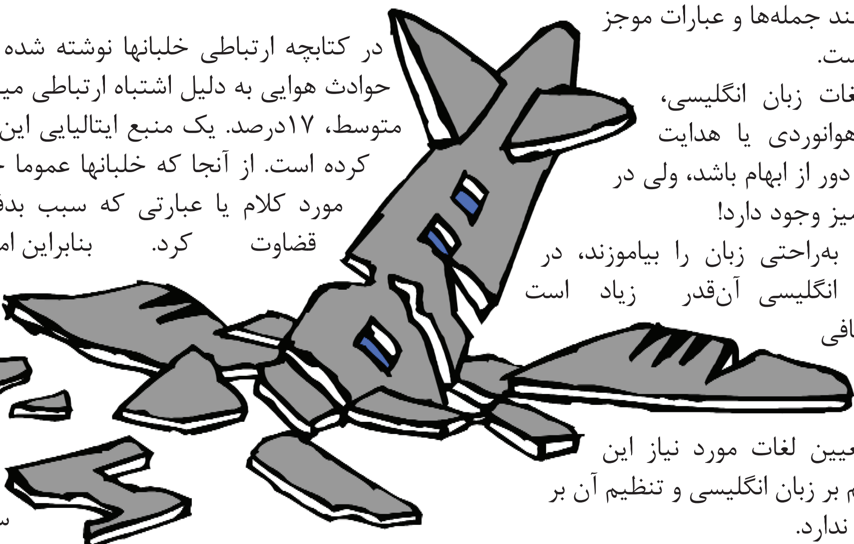
کارکنان هوانوردی باید بتوانند به‌راحتی زبان را بیاموزند، در صورتی که استثناها و... زبان انگلیسی آن‌قدر زیاد است که دوازده سال تحصیل هم کافی نیست. این شرایط باید پس از گذشت سالیان، تغییر کند ولی هیچ موسسه یا ارگانی برای تعیین لغات مورد نیاز این صنعت و یا استخراج قوانین حاکم بر زبان انگلیسی و تنظیم آن بر اساس نیازهای این صنعت وجود ندارد.

با وجود همه نقایص زبان انگلیسی، در سال ۱۹۵۱ بدون هیچ‌گونه پشتوانه آزمایشی و اطلاعاتی، این زبان به‌عنوان زبان مورد استفاده در این صنعت به‌رسمیت شناسانده شد!

اکنون با گذشت بیش از پنجاه سال، داده‌های کافی برای مقصر دانستن زبان انگلیسی، وجود دارد.

مثال‌هایی از قربانیان در حوادث هوایی به‌همراه دلایل آن‌ها:

ـ ۱۹۷۶ در زاگرب، ۱۷۶ نفر به‌دلیل اشتباه زبانی کنترلر
ـ ۱۹۷۷ در تنریف، ۵۸۳ نفر به‌دلیل استفاده خلبان آلمانی از علامت آلمانی به‌جای انگلیسی
ـ ۱۹۸۰در تنریف ۱۴۶ قربانی به‌دلیل اشتباه در تفسیر عبارت انگلیسی Turn left با Turns left
ـ ۱۹۸۱ در کورسیکا، ۱۸۰ قربانی زبان مبهم
ـ ۱۹۸۳ در مادرید، ۱۶۹ نفر قربانی به‌دلیل ارتباط اشتباه
ـ ۱۹۸۶ در برلین شرقی، ۸۲ نفر قربانی اشتباه فهمیدن چپ و راست
ـ ۱۹۸۹ در آزور، ۱۴۴ کشته به‌دلیل اشتباه مکالمه با برج
ـ ۱۹۸۹ در سورینام، ۱۷۷ نفر قربانی ندیده‌گرفتن دستور برج
ـ ۱۹۹۰ در نیویورک، ۷۳ نفر قربانی پیام اشتباه در مورد کمبود سوخت
ـ ۱۹۹۳ در چین ۱۶ قربانی به‌دلیل عدم درک خلبان از عبارت pull up
ـ ۱۹۹۵ در کلمبیا، ۱۵۹ نفر قربانی مکالمه نکردن کنترلر به انگلیسی
ـ ۱۹۹۶ در هند، ۳۴۹ نفر قربانی در حالی‌که کنترلر هندی، خلبان عرب و قزاق بودند
ـ ۱۹۹۹ در کوزوو، ۲۴ نفر قربانی درک نکردن اخطار کامپیوتری به‌وسیله خلبان ایتالیایی
ـ ۲۰۰۰ در تایوان، ۸۲ نفر قربانی بدفهمی خلبان در مورد 5R به‌جای 5L

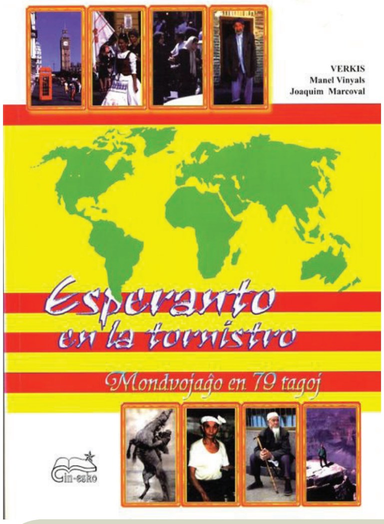
در کتابچه ارتباطی خلبانها نوشته شده که ۱۲ تا ۲۲ درصد از حوادث هوایی به دلیل اشتباه ارتباطی میتواند باشد، یعنی به طور متوسط، ۱۷درصد. یک منبع ایتالیایی این رقم را۱۱ درصد برآورد کرده است. از آنجا که خلبانها عموما جزء قربانیان هستند، در مورد کلام یا عبارتی که سبب بدفهمی شده، نمی توان قضاوت کرد. بنابراین امکان دقیق تر بیان کردن درصد عبارات موجد بدفهمی، وجود ندارد. تنها میتوان احتمال اشتباه یا بدفهمی خلبان را به منظور ایمنی بیشتر سفرهوایی، به کمترین میزان رساند.

مراجع:

http://www.hoover.org/research/americas-language-problem
http://traumasensitiveschools.org/trauma-and-learning/the-problem-impact/
http://trpi.org/wp-content/uploads/archives/DISASTER_REPORT_Final.pdf
http://www.ibtimes.com/worst-plane-crashes-history-their-aftermath-1315189
http://airlinesafety.com/editorials/BarriersToCommunication.htm
https://www.ahtins.com/assets/1/7/4.0_nonprofits_resources_Mel_Whiteley_2011.pdf

ترجمه: سیمین عمرانی

دور دنیا در ۷۹ روز

قسمت نوزدهم

انفجار بزرگ

سونگ بن توضیح می‌دهد، که دوران مائوتسه تونگ، به همراه کمونیسم و انقلاب فرهنگی، دوران سختی بود، ولی مبنایی شد برای چین جدید.

مائو هم مثل هر کسی بدی‌هایی داشت، فساد، پلیدی، خیانت، اما با به‌راه‌انداختن انقلاب فرهنگی این تحول و توسعه در چین فعلی را پایه‌گذاری کرد. او فرهنگ‌ها، عقاید، زبان‌ها را متحد ساخته یکپارچه کرد و از آن‌جا ملتی با یک پیکر واحد و پایگاهی واحد آفریده شد.

برای مثال، هند چطور می‌تواند به‌تدریج رشد کند و شکوفا شود، در حالی‌که هنوز نظام طبقاتی بر ساختارش حاکم است؟ آن‌جا همیشه باید یک نظام طبقاتی از قشر مرفه و ممتاز بر دیگر اقشار حکومت کند و غیر از این نمی‌تواند باشد. این امر منجر به ایجاد مسائلی در سلسله‌سازی صاحبان مشاغل در ساختار اقتصادی فعلی می‌گردد. به زبان‌های بی‌شماری صحبت‌کرده و با فرهنگ‌ها و روش متفاوت بسیاری زندگی می‌کنند. اقتصاد نوین در چنین شرایطی نمی‌تواند گسترش پیدا کند. در کشور ما وقتی انقلاب فرهنگی رخ داد اشتباهات بسیاری صورت گرفت، هرچند سخت بود، اما پایه‌های دمکراسی را در سیاست‌های اقتصادی جدید ما بنا نهاد. به‌طور مسلم در طول دوه انقلاب فرهنگی مخوف‌ترین عملیات کل دوران کمونیسم به‌وقوع پیوست. مردم را دسته‌جمعی انتقال دادند، رهبران پیر و کهنسال را به زندان انداختند و بناهای تاریخی را ویران کردند. حتی شواهدی مبنی بر آدم‌خواری وجود دارد. در طول دورانی که دیوانگی نوانقلابیون در اوج بود، تعدادی از ضدانقلابی‌ها را اعدام کردند و بعدا در حین خلسه خوشی، جگر آن‌ها را با دندان دریدند و خوردند تا توانایی ایده‌های جدید و شدت عمل انقلاب را به‌ثبوت برسانند.

برای مثال سرزمین خودمختار شین جیانگ (ترکستان شرقی) که قبلا حدود ۹۰ درصد از ساکنانش را اویغورها تشکیل می‌دادند، به بهانه آموزش کار بر روی زمین تعدادی بسیاری از نسل جوان قوم هان از منطقه شرقی را به آن‌جا هدایت کردند. اکنون کمابیش چیزی حدود نیمی از جمعیت هر قوم و قبیله‌ای را تشکیل داده‌اند. این سیستم یک شکل‌سازی را نیز در تبت به‌کار برد با فرض بر این‌که در سرزمین‌های دیگری که به نوعی با آن‌ها در اختلاف و تضاد است از این روش استفاده شود. به عنوان ساکنان کاتالونیا، ما خیلی خوب پیامدهای وحشتناک چنین سیاستی را در این مکان‌ها می‌شناسیم.

پس از وحدت‌بخشی به فرهنگ، نوشتار، زبان و پاکسازی کشور تا حد امکان از باورهای دینی و مذهبی، چین متحد شد، اما در انزوا قرار گرفت و رانده شد.

تولیدات کشاورزی با کسر بودجه مواجه شد و صنعت عملکرد خوبی نداشت تا سال ۱۹۷۸ که پس از چند زد و خورد سیاسی دنگ شیائو پنگ بر اوضاع مسلط شد و حکومت را به‌دست گرفت. وی که یک چینی عمل‌گرا و فن‌سالار بود مانند همتایان اسپانیایی خود به فکر یک طرح انقلابی در تغییر اقتصاد بدون تغییر در سیستم سیاسی افتاد.

دنگ شیائو پنگ ساختار کشاورزی را اصلاح نمود. راهی را باز کرد که کشاورز بتواند فروش افزوده داشته باشد و پس از چندی درآمد خانواده‌های روستایی رشد نمود و افزایش یافت و تولیدات کشاورزی دو برابر گردید. سال ۱۹۷۹ به امریکا سفر کرد تا بتواند روابط تجاری برقرار کند و در جستجوی راهی بود تا بتواند صنعت ضعیف کشور را مدرنیزه کرده و صادرات را چنان‌که دشمنان تایوانی او موفق شده بودند تقویت کرده و متحول سازد.

وانگ تیان یی در شیائو تعریف می‌کرد که چین قدیمی‌ترین سرزمین در کل دنیا، صاحب عتیقه‌ترین سنت تجاری است:

او می‌گوید: - ما همیشه بازرگان بودیم. از ۲۰۰۰ سال قبل ما تجارت می‌کردیم، تجارت با ابریشم یا اجناس دیگر. چین سرزمین تجار است.

اظهارات او غیرممکن نیست، و با وجود تعداد بی‌شمار فروشگاه‌های سیار، دکه‌ها، باجه‌ها رستوران‌ها، غذاخوری‌ها، ترازوداری یا ترازوهای خانگی که وجودشان برای ما غیرقابل درک است می‌توان صحبت‌های او را تایید نمود، چنان‌که در تمام مشرق زمین چنین است.

اما روسیه هیچ‌وقت تاجری نداشته. آن از سیستم فئودالیته کشاورزی عبور کرد و به کمونیسم روی آورد و حالا فاقد فرهنگ تجارت و بازرگانی است.

وانگ با آرامش صحبت می‌کند. او مطمئن است، که حق با اوست، چون چینی‌ها در هر چیزی که باشد بساط معامله‌گری را پهن می‌کنند. مراکز غذاخوری بی‌وقفه کار می کنند از صبح تا شب؛ بعدازظهر آدم آشپزها و خدمتکارها را می‌بیند که روی صندلی به‌خواب رفته‌اند، اما وقتی مشتری از راه می‌رسد آن‌ها بلافاصله آماده تدارک غذا می‌شوند. در طبقه‌ی همکف خانه‌ای اغذیه‌فروشی همیشه غذادار، نوشابه‌فروشی، تعمیرگاه دوچرخه و فروشگاه آهن‌آلات برقرار است: بفرما این هم بازار بزرگ آسیای شرقی، همزمان با آدم‌های بسیاری آشنا می‌شویم، که واحدهای اقتصادی و تجاری خصوصی برای خود تاسیس کرده بودند: آن‌ها ثروتمند یا ورشکسته شدند، ولی بالاخره یک جوری خود را بیرون کشیدند. از نوعی خویشتن‌داری داریم حرف می‌زنیم که با نمونه آن در کشورهای اروپایی کمونیستی سابق برخورد نکردیم، جایی‌که به دلیل ضعف تعقل در طول آن سال‌ها بدون تفکر درباره داد و ستد، کشورهای ناتوانی در برقراری واحدهای بزرگ اقتصادی نشان داده شدند. آن‌ها فاقد سلوک و روش‌های فکری خودکفایی کارگری بودند. چیزی که چینی‌ها به‌خوبی از آن برخوردارند و در کاتالونیا این راه‌ها نیز به‌خوبی عمل می‌کند.

اکنون زمین را شخم زده‌اند و بذر پاشیده‌اند. گامی به جلو، که در سال‌های دهه پنجاه به‌خاطر گرسنگی بسیاری از چینی‌ها قیمت حیات و زندگی را داشت، حالا جهشی به سوی بازار اقتصاد شکل گرفته است، به سوی ماشین، کامپیوترهای جدید، دی وی دی، حقوق ماهیانه و تعطیلات با حقوق. در ضمن حرکتی بزرگ و به جلو در راستای تحلیل اختلاف طبقاتی، ایجاد کار، جزء رقابت‌های روزانه است.

خانم‌ها و آقایان توجه کنید: این‌جا ۱۲۰۰ میلیون آدم آماده‌اند تا زیاد، خوب و ارزان کار کنند و بتوانند پول به‌دست آورند آن‌هم تا سرحد تحلیل قوایشان. ترس‌آور است. زیرا اولا، فشار حجم کالاهای آن‌ها در بازارهای تجاری ما می‌تواند وحشتناک باشد و دوما، اگر چین از مدل‌های غربی ۱۰۰درصد پیروی کند دنیا قریب به یقین دچار ضعف خواهد شد. تا به حال چین با توکیو توافقی را برای عدم ارسال گازهای سردخانه‌ای به اتمسفر امضا نکرده‌اند، چون رشد خود را نمی‌توانند قطع کنند. پیشرفتی که هنوز مبتنی بر سبد و وسیله نقلیه با موتورهای قدیمی است.

از طرف دیگر، گسترش کامل آن ـ که درباره‌اش ما غربی‌ها نمی‌توانیم مخالفت کنیم، چون شامل حال خود ما نیز می‌شود ـ می‌تواند به معنی

به‌کاراندازی ۵۰۰ ـ ۴۰۰ میلیون خودرو در جهان و احتمالا به‌قدر کفایت فقدان فولاد و نفت برای ساختن آن‌ها؛ و سایر امکانات باشد. خطر زرد که درباره‌اش آن‌قدر صحبت شد، دیگر تهدید نیست، بلکه واقعیت است. اکنون چین فرصت آن را یافته است که انتقام تحقیر شدن طولانی در طی سده‌های اخیر را که مسبب آن غربی‌ها و ژاپنی‌ها بودند بگیرد. صحبت از جنگی بدون خون‌ریزی، اما سخت و دقیق است. مقام و منزلت یافتن چین و ادعایش مبنی بر اشغال جایگاهی است که در دنیا شایستگی آن را دارد و این ادعا در مسیر حرکت بوده و بسیار پرسرعت است.

به سوی کشور آفتاب تابان

روز چهل و یکم

امروز منزلگاه دیگری از سیاحت‌ها و زیارت‌ها در انتظار ماست. در جستجوی مأوای طلوع خورشید به سویش می‌رویم و به آن خواهیم رسید. ژاپن، کشور آفتاب تابان مناسب‌ترین مکان برای دیدن جایگاهی است که خورشید از آن‌جا بالا می آید.

امروز شانگهای را ترک می‌کنیم. شهری که آسمان‌خراش‌هایش معماری متوسطی ندارد، جایی‌که همه‌چیز یا بی‌اندازه نو است یا عتیقه و کهنه. به این دلیل شهری است که آدم حالش در آن‌جا خوب است، زیرا امکان یافتن هر چیزی را داری. برای اولین بار در چین جهانگردی را هم‌چون صنعت می‌توان دید و به این لحاظ به‌خاطر حفظ و نگهداری آن در ابعاد بزرگی سرمایه‌گذاری می‌کنند. این‌جا ادارات جهانگردی به‌عنوان مراکز اطلاع‌رسانی نقش بازی می‌کنند، در هتل‌ها به انگلیسی حرف می‌زنند و رستوران‌ها غذاهایی مانند اروپا سرو می‌کنند. شانگهای دارای فضاهایی برای گردش‌کردن، بازدید و لذت بردن است، کمی مثل بارسلون بعد از بازی‌های المپیک. شهرها برای توریست‌ها آماده شده‌اند و اصالت خود را از دست داده اند، اما امکان مورد بازدید قرار گرفتن را عملا کسب می‌کنند.

چمدان‌هایمان را مرتب کرده و نمایشگاه الکترونیکی‌مان را برمی‌چینیم چیزهایی مثل دوربین عکاسی، کامپیوتر، تلفن‌ها، شارژر و باطری و غیره یعنی تمام ابزاری که شایسته بهترین گزارش‌گرها است. گزارش‌گرانی که تا الان کامل کار کرده‌اند. البته علی‌رغم ضربات و حوادث سفر.

امروز به خط استوای سفرمان می‌رسیم در آن تغییری اساسی ایجاد خواهیم کرد، ترک چین برای ورود به ژاپن. امروز دیگر ثروتمند نخواهیم بود، توریست‌هایی خواهیم شد که پشیزی در جیب‌شان نیست اما در یکی از کشورهایی حضور خواهیم داشت که دارای سطح بالایی از زندگی در مقیاس جهانی است. ما امروز بی‌نظمی‌های سازمان‌یافته آسیایی‌ها را، توالت‌های بدون دستمال کاغذی، ترافیک غیرمعمول و پر هرج و مرج را ترک خواهیم گفت و وارد جامعه سفت و سخت دقیق ژاپن خواهیم شد.

یک گروه نوازنده با صف‌آرایی خاص در مقابل کشتی برای خداحافظی با آن قرار می‌گیرند لیکن وداع باشکوهی آن‌طور که توی فیلم‌های امریکایی می‌بینیم اتفاق نیفتاد. اکنون در کمربند مرزی هستیم و فقط مسافران می‌توانند وارد شوند.

جای بلیط درجه ۲ ما امروز مثل آن یکی نزدیک به رودخانه نیست. اتاق ما این‌دفعه اتاق ۶×۶ متری است که بر روی جایگاه‌هایی که ده سانتی‌متر بالاتر از کف زمین است تعداد ۱۳ تا تشک با ملافه و پتو پهن شده است. روزهای خوب مرد، آن وقتی که برای خودمان یک اتاق مستقل داشتیم، اتاقی با یک قورباغه برای آدم‌های تنهایی مثل ما.

در مدخل ورودی جایی برای کندن کفش‌ها و رفتن به جایگاه برای خوابیدن است. تعدادی دمپایی لانگشتی این‌جا گذاشته‌اند تا با آن‌ها راه برویم. یک‌بار یادمان می‌رود دمپایی‌ها را قبل از ورود به جایگاه دربیاوریم که همین موقع یک مومیایی با دست‌های باز یکهو داد می‌زند و به دمپایی‌ها اشاره می‌کند. با عجله آن‌ها را درمی‌آوریم. دقیقا حالا دیگر در ژاپن هستیم. عصر در کافی شاپ همه در مرکز کارااوکه آواز می‌خوانند و ما هم یک‌جوری خودمان را سرگرم می‌کنیم.

کارااوکه

واژه‌ی "کارااوکه" حدود سال ۱۹۷۶ پدید آمد و معنوی لغوی آن "ارکستر خالی" است. ("کارا" به معنی خالی و "اوکه" یعنی ارکستر) پیش از آن یک اثر فروش رفته شامل صدای خواننده و ارکستر همراهی‌کننده او بود. ژاپنی‌ها به فکر سیستمی افتادند که صدای خواننده و ارکستر از هم جدا شود و در عین حال بتوان به موسیقی بدون صدای خواننده گوش داد.

پس از چندین تجربه، در سال ۱۹۸۳ اولین نوار ویدیویی منتشر شد که تغییر در رنگ صحنه کار حاکی از لحظه‌ای بود که شنونده باید شروع کند به آوازخواندن. تغییر پرده بستگی به زرنگی و مهارت شخص داشت. به این ترتیب هر کسی می‌توانست هم‌چون ستاره‌های بزرگ آواز، با کیفیتی نصفه نیمه قابل قبول بخواند.

ژاپنی‌ها، خدای الکترونیک پایان قرن بیستم، ابداع کاملی را به و برای جامعه مدرن عرضه کردند، و مراکز کارااوکه این‌جا سرعت رشدی چند برابر دنیا داشت. اخیرا در چین خیلی عمومیت پیدا کرده است. در ژاپن دیگر محصول کافی‌شاپ‌ها و نوشابه‌فروشی‌ها نیست بلکه یک وسیله‌ی خانگی شده است و در دیدارهای خانوادگی کاربرد پیدا کرده است. حتی مکان‌هایی هست که دانشجویان به آن‌جا می‌روند و یک اتاق ۴×۴ اجاره می‌کنند و بعد دسته‌جمعی باهم آواز می‌خوانند و خود را از شر استرس‌های درس و امتحان و مطالعه دانشگاه خلاص می‌کنند.

کارااوکه بر روی دریای چین

روز چهل و دوم

از خواب بعدازظهر خبری نیست. گرچه ما آرامش را در این کشتی پیش‌بینی می‌کردیم ولی چندان ایده‌آل نیست. شب‌ها ژاپنی‌هایی که در جمع کوپه‌ی ما هستند تا دیروقت یک‌ریز فک می‌زنند. چینی‌های زیادی هم در کشتی هستند ولی در اتاق ۱۱ نفره ما فقط یکی از آن‌ها هست. احتمالا به این دلیل که چینی‌هایی که به ژاپن مسافرت می‌کنند ثروتمند هستند و این اجازه را به خودشان می‌دهند که پول زیادی بپردازند اما ژاپنی‌هایی که با کشتی به چین می‌روند فقیرند و باید برای پس‌انداز کردن کم‌تر هزینه کنند.

برای نوشتن با کامپیوتر صبح ما می‌توانیم از غذاخوری خوب استفاده کنیم چون خالی از جمعیت است. همه ساعت هفت یا هفت و نیم از خواب بلند می‌شوند و ساعت ۶ صبح برای نوشتن وقایع روزانه زمان مناسبی است که همیشه مقدور نیست.

یوعه جوانی از شانگهای می‌پرسد: ــ کتاب‌تان چطور پیش‌می‌رود؟

ــ خیلی خوب، می‌بینی‌که دارم تند تند روی صفحه کلید می‌زنم.

ــ دوست دارید با ما صبحانه بخورید؟

ــ نه، چون هنوز کارم تمام نشده.

یوعه کارش بستن قرارداد بارهای کانتینری برای موسسه تجاری کاسکو در شانگهای است و به خاطر کارش به سرتاسر دنیا زیاد سفر می‌کند. او به ما کمک می‌کند و موضوعاتی را درباره‌ی کشتی به ما توضیح می‌دهد؛ و با هدف شرکت دادن ما در جشن بزرگ کارااوکه و قرعه‌کشی امروز عصر می‌خواهد که حال و هوای شرقی به ما بدهد. او انگلیسی را عالی حرف می‌زند طوری‌که ما تقریبا هیچ‌چیز نمی‌فهمیم.

امروز دریای چین خروشان است و کشتی مغرورانه و با ایجاد تعادل و توازن بی‌اندازه سعی دارد آن را مهار کند. در حالی‌که داریم به قسمت جلویی می‌رویم، با خیلی‌ها برخورد می‌کنیم، و نتیجه‌ی این بالا و پایین شدن‌ها را احساس می‌کنیم و وقتی سراغ دستشویی می‌رویم خانم مسافر همسایه

سفید همچون شبح از آن‌جا بیرون می‌آید و وقتی ما سبک بال بیرون می‌آییم او دوباره آن‌جا ایستاده است و سرش را بالای دستشویی گرفته و صداهای عجیب غریبی را تلفظ می‌کند که ما نمی‌فهمیم البته مسلما به زبان چینی نیست. دیدن یکی دیگر که وضعش مثل ماست باعث سبکی ما می‌شود هرچند که ما موقتا از شکم‌شویی اتوماتیک که در چنین شرایطی پیش می‌آید اجتناب می‌کنیم.

در گوشه مناسبی همه جمع شده و سیگاری‌ها وسط گپ و گفتگو به سیگارهایشان عمیقا پک می‌زنند و ماشین‌های توزیع‌کننده خودکار در ازای چند ین (واحد پول در ژاپن) نوشیدنی، سوپ، تنباکو و قهوه برای آدم پرت می‌کنند. همه با هم حرف می‌زنند، می‌خندند، بعضی روی عرشه برای هواخوری قدم می‌زنند یا می‌خوابند. دو سه تا خارجی مثل ما در سرتاسر کشتی پرسه می‌زنند. ما چهارتا غربی هستیم، اما حضور بی رمق آن‌ها حداقل ارزش این سطور را دارد. کارمندان کشتی دارند صحنه را برای جشن بزرگ کارااوکه ـ و هم‌چنین قرعه‌کشی ـ آماده می‌کنند. در این قرعه‌کشی شاید بشقابی، پرچمی یا یک سبد سبزی به اسم ما درآید. در روزنامه تایمز ژاپن تاریخ بیستم، کریستوفر دیویس درباره رونالدو نوشته و توضیح می‌دهد، که سرمربی تیم مادرید بازی‌کن‌هایش را طوری انتخاب می‌کند که دیگران کارت پستال را. قطعا او رودهایی از جوهر برای پول‌هایی که باشگاه برای این بازی‌کن ناسپاس برزیلی هزینه کرده جاری خواهد ساخت. تیم رم برای خائن‌ها پول نمی‌دهد ولی اینتر میلان خرج می‌کند.

مراسم به دیسکوتک منتقل می‌شود. این‌جا پسرها باهم می‌رقصند گویی برایشان امری عادی در تمام دنیاست. جوانی با نیمتاج بر سر از مانل دعوت به رقص می‌کند و مانل خیلی دیپلماتیک می‌پذیرد البته نه صورت به صورت. هیچ‌یک از هم‌ولایتی‌های ما نباید ما را ببینند، اما هرچند ممکن است اتفاق بیفتد. به اتاقمان سوت زنان برمی‌گردیم و دوره گپ و گفتگو درباره کارااوکه و جشن شروع می‌شود. اوه! خدای من، چه کاسه سری! سنگین!

ایستاده بر سوزن

روز چهل و سوم

ساعت ۹ است و کشتی Xin Jian Zhen به بندر کوبه کمی زودتر از موعد می‌رسد، در نتیجه ما با شتاب باید وسایل و چمدان‌هایمان را جمع کنیم ... هرچند بعد از آن باید ۱ ساعت توی صف انتظار برای خروج از کشتی بایستیم. از بس عجله می‌کنیم و اشتباهات پی در پی برای در کدام صف ایستادن، کارمان را برای عبور از گمرک و عوارضی به بعدازظهر می‌کشاند. حالا دیگر برای کاری انجام دادن بی‌اندازه دیر است. گمرک‌چی‌ها وقتی داشتند سوال‌های مزخرفشان را همین‌جوری شلیک می‌کردند حتی خمیردندان‌ها را هم کنترل کردند و منتظر بودند تا یک جواب یک‌کم ناجور بشنوند تا وصله باند قاچاق به آدم بچسبانند.

ـــ آقای پلیس نگران نباشید، با خیال راحت بگردید، چون ما بی‌گناه و از همه‌چیز پاک هستیم.

او با لبخند توضیح می‌دهد:

ـــ این عرف گمرک برای شهروندان خارجی است.

ـــ بله، ولی این قابل درک نیست که آدم در کشور رایانه و الکترونیک دو ساعت و نیم در صف گمرک بایستد و وقت را هدر دهد. کار کنترل چمدان کاملا عادی و معمول است ولی ۲ ساعت معطل شدن غیرعادی و زیادی است. اَه، کی این‌قدر مضطرب و سخت راه می‌رود؟

ـــ What?

ـــ مهم نیست، راحت باشید، آن بخش‌نامه‌ی مربوطه‌ی دم دست‌تان را بخوانید ببینید قرص‌های ضد اسهال هم اثرات توهم‌زایی و مخدر و روان‌گردانی به‌خصوصی دارند یا نه؟

بندر کوبه به‌خاطر زلزله‌ی ۷ سال پیش معروف شد، که در طی آن بیش از سه‌هزار نفر جان خود را از دست دادند. ژاپنی‌ها سعی می‌کنند ساختمان‌هایشان را تا حد ممکن طوری بسازند که موقع زمین‌لرزه و زلزله انعطاف داشته و مقاومت کند اما علی‌رغم تمام تلاش‌ها باز هر بار پس از یک زلزله شدید قربانیانی برجای می‌ماند. در ژاپن با سوال‌های توریسمی خودشان ما را به بالا شوت می‌کنند، و از حالا همه‌چیز سرعت خواهد یافت.

بلیط قطار می‌گیریم. قطار بدون راننده که از فراز خانه‌ها تا ایستگاه بعدی پرواز می‌کند. آن‌جا بلیط مترو تا ایستگاه قطار سریع‌السیر به توکیو تهیه می‌کنیم. توی کشتی که بودیم هر وقت که اسم کلمه‌ی دو قسمتی "قطار سریع‌السیر" را می‌بردیم همه‌ی قیافه‌ها با ترس می‌گفتند که بی‌حد و اندازه گران است. مسلما حق داشتند، چون ما برای یک سفر ۳ ساعته ۱۳۰ یورو پرداخت کردیم. مبلغی که برای یک هفته زندگی خوب کردن در چین کفایت می‌کرد.

به هیروشی تلفن می‌کنیم تا دم درب خروجی ایستگاه یکدیگر را ملاقات کنیم. او توضیح می‌دهد، که خانه‌اش خیلی کوچک است، اما برای ما در هتل ارزانی اتاق رزرو کرده است. همدیگر را می‌بینیم و ابتدا به اداره کشتیرانی زنگ می‌زنیم بپرسیم برای امروز می‌توانیم بلیط نیمه‌رزرو کنیم یا نه. متاسفانه امروز امکان ندارد ولی فردا روز تصمیم‌گیری برای سفر ماست. اگر بلیط گیرمان بیاید، شانس بسیاری خواهیم داشت، و اگرنه بخت با ما چندان یار نخواهد بود.

توجه ممتد به زندگی گران قیمت در ژاپن ما را به اشتباه بزرگی در محاسبه قیمت هتل می‌اندازد، چون گمان می‌کنیم که برای هر نفر ۲۵۰ یورو هزینه برمی‌دارد. به هیروشی می‌گوییم که این رقم قابل تحمل نیست و بی‌اندازه زیاد است. او عصبی می‌شود، می‌گردد اما هیچ‌جای دیگری پیدا نمی‌کند. کفش‌هایش را درمی‌آورد و به قسمت پذیرش که در سرسرای هتل واقع است می‌رود شاید بتواند تلفن کند و جاهای دیگر را باز جستجو کند ـ کفش‌ها آن‌ها را مضطرب می‌کند ـ . ما هم کفش‌هایمان را درمی‌آوریم و دنبال او راه می‌افتیم، به‌نظر می‌رسد به زیارت بیغوله‌ی زاهدان می‌رویم. مدیر هتل می‌گوید که نیازی نیست برای رفتن به سرسرا کفش‌هایمان را دربیاوریم، خوب است کمی تخفیف داد. عذرخواهی‌های پی در پی او که تقریبا باعث شرمندگی آدم می‌شود ناراحت‌مان می‌کند. اما متوجه می‌شویم که محاسبه ما اشتباه بوده و قیمت برای هر نفر ۲۵ یورو است نه ۲۵۰ یورو. حالا نوبت ما بود که سرمان را خم کنیم و هزار دفعه عذرخواهی نماییم. او به خوبی اقدامات اساسی را انجام داد.

هیروشی عصبی است، بالا می‌رود، پایین می‌آید، خودش را جلو می‌اندازد، عقب برمی‌گردد، توقف می‌کند، فکر می‌کند و به نقطه اول برمی‌گردد. او می‌خواهد همه چیز برای ما ردیف و هماهنگ باشد و نگران است. از او خواهش می‌کنیم این‌قدر مضطرب نباشد.

ما نه پادشاه اسپانیا هستیم، و نه کسانی که او با آن‌ها باید بی‌نقص رفتار کند، ولی ظاهرا نمی‌تواند این کار را انجام دهد و تحمل کند و آن‌جور که دلش می‌خواهد دوست دارد برای ما سنگ تمام بگذارد. در آخر پس از تردیدهای بسیار که به کجا خواهیم رفت، به سمت رستوران چینی با پرچمی به شکل U راهنمایی می‌شویم. داخل رستوران پیرمردی با چیزی شبیه دستمال بر سرش ایستاده است. شکل و قیافه آن‌جا با صاحبش هماهنگی دارد. به کشوری رسیدیم که در اوج تکنولوژی است و حالا ما داریم یک دیس سیراب و شیردان و دل و جگر و قلوه در یکی از قدیمی‌ترین رستوران‌های توکیو می‌خوریم. راجع به یک رستوران گران‌قیمت چه می‌توانستیم بگوییم، هیچی! ولی درباره این چیزهای گفتنی زیاد است. مشتری، خدمتکار، چهارپایه‌هایی برای نشستن، میله نشانه رستوران، گردو خاک روی قفسه‌ها، و تنها دیگ غذا شامل امعاء و احشاء چهارپایان در وسط رستوران. (مسافران ما در ایران به مغازه‌های سیراب شیردانی نرفتند و گرنه حالا این‌قدر تعجب نمی‌کردند، در کشور خودشان هم که ندارند. م). صاحب رستوران می‌پرسد: ـــ چی میل دارید؟ سیراب شیردان یا دل و جگر؟ ما خساست را نشخوار می‌کنیم؛ گرسنگی خود را نشان می‌دهیم و غذا بسیار دلپذیر است.***

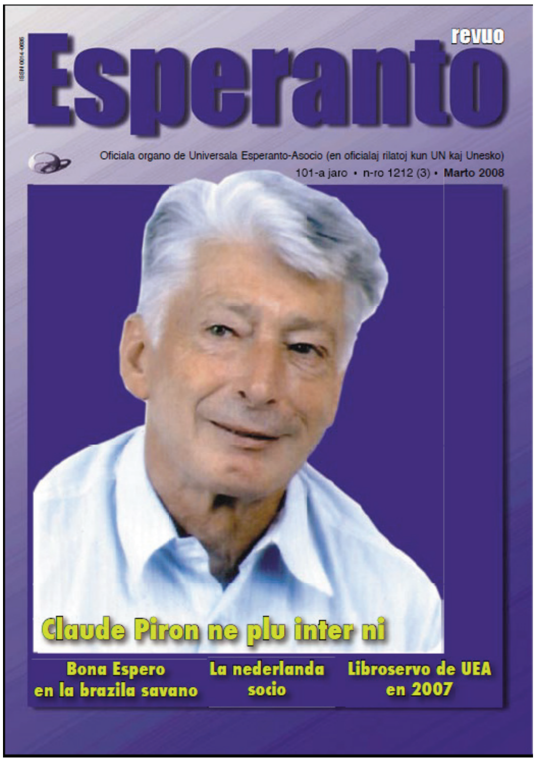
مترجم: علی مرادی

او ما را خوشحال‌تر و خردمندتر ساخت

ترجمه مقاله‌ای از همفری تونکین در مجله اسپرانتو شماره ۱۲۱۲ (مارس ۲۰۰۸)

درگذشت کلود پیرون[1] ، شخص متفکر حال حاضرمان را از ما گرفت. آثار و سخنرانی‌های او هدف نفوذ به اعماق زندگی جامعه ما برای فهم بهتر خصوصیات اسپرانتو و اسپرانتودانان – و به خصوص کسانی‌که به اسپرانتو صحبت نمی‌کنند – را داشت. چرا مقاومت در اسپرانتو؟ چرا در برابر کارهایی که اسپرانتودانان انجام می‌دهند، و مشکلی که می‌خواهند آن را حل نمایند، عدم درک صحیح و یا عدم درک موکد وجود دارد؟ برخی افراد جواب آن را در سیاست می‌یابند – این حقیقت که اسپرانتو ریسک تغییر روابط قدرتی را در جامعه به همراه دارد. برخی افراد جواب آن را در اقتصاد می‌یابند – این حقیقت که ترتیب اقتصادی حال حاضر به‌نفع برخی کشورها و زبان‌ها در مقایسه با بقیه است. کلود پیرون از این مسائل چشم پوشی نکرد، و در واقع حتی درباره آن‌ها نوشت، اما خدمت منحصر به‌فرد او نگاه به زیر پوست انسان‌ها و یافتن ترس‌های ریشه‌ای‌تری بود که آن‌ها را وادار به پس زدن ایده‌ای می‌کرد، که ما به آن زبان بین‌المللی می‌گوییم. او آن مقاومت را آسیب‌شناسی می‌نامید.

او فقط به آهستگی و با غریزه‌ی شکارچیانه روانشناسی هوشمند، به این ملاحظات می‌رسید. فهم زبانی چیست، و در کجای ارزش‌های عمیق انسانی قرار دارد؟ این فرآیند در سازمان ملل، و پس از آن در سازمان بهداشت جهانی در ژنو، که او به‌عنوان مترجم کار کرد، شروع شد. به‌عنوان مترجم، وظیفه او، مسلما انتقال معنا از زبانی به زبان دیگر بود. او از روی تجربه شخصی می‌دانست که، نه تنها این وظیفه بسیار سنگینی است، بلکه هم‌چنین چقدر زبان‌های دنیا برای انتقال معنا با یکدیگر متفاوت کار می‌کنند. فقط یک قدم فراتر او را (که توانایی سخن‌گفتن به چندین زبان را داشت)، به این نتیجه رساند که، اسپرانتو که شبیه به زبان‌های اروپایی به‌نظر می‌رسد، خصوصیاتی دارد که آن را به‌صورت قابل توجهی متمایز می‌کند. در نگاهی سطحی به دایره لغات، مشخص است که اسپرانتو به زبان‌هایی که زامنهوف[2] آن‌ها را می‌دانست، شباهت دارد، اما اگر به زیر آن سطح یعنی به نظام همنشینی کلمات و نحو بنگریم، زبان اسپرانتو صورتی دیگر را نشان می‌دهد. پیرون به ما آموخت که، اسپرانتو زبانی است که به‌طور قابل ملاحظه‌ای با حالت‌های فکری فرهنگ‌های مختلف انطباق‌پذیر، و در این رابطه برای همه‌ی مردم آشنا است. این هم یکی از بعدهای نبوغ زامنهوف.

Malferme

Li feliĉigis kaj plisaĝigis nin

La forpaso de Claude Piron forprenis de ni nian ĉefan nuntempan pensulon. Liaj verkoj kaj prelegoj celis penetri sub la surfacon de la vivo de nia komunumo por pli bone kompreni la karakteron ne nur de Esperanto sed ankaŭ de la homoj, kiuj parolas Esperanton – kaj precipe de la homoj, kiuj ĝin ne parolas. Kial la rezisto al Esperanto? Kial la insista miskompreno, aŭ nekompreno, de tio kion la esperantistoj faras, kaj de la problemo kiun ili celas solvi? Iuj homoj trovas ĝin en la politiko – la fakto, ke Esperanto riskas reordigi la potencorilatojn en la socio. Iuj trovas ĝin en la ekonomio – la fakto, ke la nuna ekonomia ordo favoras iujn landojn kaj lingvojn kompare kun aliaj. Claude Piron ne ignoris tiujn aferojn, fakte li eĉ skribis pri ili, sed lia unika kontribuo estis rigardi sub la haŭto de la homoj kaj trovi pli profundajn timojn kaj fobiojn, kiuj pelis ilin malakcepti tion, kion ni nomas la internacilingva ideo. Li nomis tiun reziston patologio.

Li venis al tiuj konsideroj nur malrapide, kaj kun la ĉasista instinkto de lerta psikologo. Kio estas la lingva konscio, kaj kie ĝi situas inter la profundaj valoroj de la homoj? La procedo komenciĝis ĉe Unuiĝintaj Nacioj, kie li laboris kiel tradukisto, kaj poste ĉe la Monda Organizaĵo pri Sano en Ĝenevo. Kiel tradukisto, lia tasko, evidente, estis transmeti la signifon de unu lingvo en alian. Li komprenis el propra sperto, ne nur kiel malfacila estas tiu tasko, sed ankaŭ kiel malsame la lingvoj de la mondo procedas por transdoni signifon. Nur malgranda plua paŝo portis tiun ĉi rimarkindan poligloton al la konstato, ke tiu Esperanto, kiu ŝajnas simili la lingvojn de Eŭropo, havas karakterizojn, kiuj igas ĝin signife malsimila. Je la surfaca nivelo de la vortprovizo, memevidente Esperanto similas la lingvojn, kiujn Zamenhof konis, sed se oni rigardas sub tiu surfaco, al la sistemo de vortkunmeto kaj al la sintakso, la lingvo montras alian vizaĝon. Piron instruis al ni, ke ĝi estas lingvo rimarkinde adaptebla al la pensoformoj de multaj kulturoj kaj en tiu senco familiara al ĉiuj popoloj. Jen unu aspekto de la genio de Zamenhof.

Li estis profunda kaj profunde raciisto. Ĉar la lingvo Esperanto ekzistas, indas, ke ni uzu ĝin kiel eble plej efike, precipe emfazante ĝian simplecon kaj ĝian alireblon. Li estis malfavoranto de abundaj neologismoj kaj malamanto de tiuj (literaturistoj, Akademianoj, kompilantoj de vortaroj) kiuj igis la lingvon pli komplika ol ĝi povus esti. Li montris, ke per uzo de kombinoj de bazaj radikoj oni povas preskaŭ ĉion esprimi – kaj tion li instruis al siaj lernantoj en Esperanto-kursoj kaj al la legantoj de liaj libroj. Kvazaŭ por pruvi sian hipotezon, sed ankaŭ ĉar lin amuzis kaj fascinis la solvado de problemoj, li verkis sub la pseŭdonimo Johán Valano lertajn detektivajn romanojn, verkitajn en stilo klara kaj facile legebla. La titoloj ĉiam komenciĝis per la vorto „ĉu" – vorto karakteriza de la aŭtoro, kiu, kun la insisto de homo kiu frandis la pensadon, daŭre volis kompreni kiel mekanismoj funkcias, kiel la radoj turniĝas.

Lastatempe li okupiĝis pri kreo de serio de franclingvaj retaj filmetoj pri aspektoj de Esperanto kaj lingvoj, prezentata kun lia kutima kombino de bona humoro, sprito kaj insista informiteco. Rigardante ilin nun, mi malfacile povas kredi, ke tiu bona homo, kiu parolis kaj klarigis nian bonan lingvon, ne plu laboras tie en sia hejmo en Ĝenevo kiel apologianto kaj pledanto por nia lingvo. Iasence taŭgis, ke ĝuste en Ĝenevo li laboras – ne nur pro tio, ke tiu urbo estas simbolo de la paca kunlaboro de la nacioj, sed ankaŭ ĉar tie antaŭ cent jaroj Ferdinand de Saussure ellaboris sian teorion pri strukturismo, kiu lanĉis la modernan lingvistikon. Piron, pli klare ol ĉiuj aliaj, montris kiel Zamenhof anticipis la eltrovojn de Saussure kiam li kreis Esperanton.

Mi ne plu memoras kiam mi unue renkontis Claude Piron. Fakte, mi havas la impreson, ke li ĉiam tie estis. Mi vizitis lian hejmon en Svislando kaj li la mian en Usono. Kiam en 1974 mi fariĝis prezidanto de UEA, mi plurfoje klopodis persvadi lin preni sur sin iun formalan rolon en UEA, kiel estrarano aŭ komisiito. Sed li ĉiam rezistis tiun rolon, argumentante, eble prave, ke li estas karaktere netaŭga por tiu laboro (li ne ĉiam kaŝis sian koleron antaŭ stulteco, nek sian obstinon kiam li konsideris sin prava), kaj ke ĉiuokaze li povas esti multe pli utila se ni lasas lin kiel ian liberan spiriton de la movado. Li ne serĉis atenton, malamis popolamasojn, preferis voji sian vojon. Sed, tiuj, kiuj sukcesis persvadi lin prezenti kurson pri iu aspekto de Esperanto, fari paroladon ĉe iu kongreso, aŭ simple pasigi vesperon en intensa konversacio, ja ne povis, nek devus, rezisti la klarecon de lia menso kaj la insiston de liaj argumentoj. Dume, li ankaŭ verkis kaj kantis kanzonojn kaj eĉ talente verkis poemojn.

La talento de klareco igis liajn nacilingvajn verkojn nerezisteblaj ankaŭ por eksterstarantaj fakuloj. Tiuj verkoj ŝanĝis la opiniojn de multe pli ol unu lingvisto pri la valoro de Esperanto, kaj kun la paso de la jaroj li zorge akrigis siajn argumentojn. Al multaj pledantoj por Esperanto mankas la

1212 (3) marto 2008 ESPERANTO 51

او تاثیرگذار و به‌طور عمیقی معتقد به فلسفه عقلانی بود. به‌دلیل این‌که زبان اسپرانتو وجود دارد، شایسته است که از آن به بهترین حالت ممکن، به‌خصوص با تأکید بر سادگی و قابلیت دسترسی، استفاده کنیم. او با بسیاری از نوخواهان و تنفروزان (ادیبان، افراد تحصیل‌کرده، و گردآوران فرهنگ لغات) که زبان را از آن‌که باید سخت‌تر می‌کردند، مخالف بود. او نشان داد که، با ترکیب ریشه‌های ساده می‌توان تقریباً همه چیز را بیان نمود – و این را به دانش‌آموزان‌اش در دوره‌های اسپرانتو و خوانندگان کتابهایش، می‌آموخت. مثل این‌که برای اثبات فرضیه‌اش، و هم‌چنین به این دلیل که حل مشکلات را دوست می‌داشت، تحت نام مستعار یوهان والانو رمان‌های کارآگاهی هوشمندانه‌ای که قلم آن‌ها ساده و روشن بود، نوشت. عنوان‌های آن‌ها همیشه با کلمه "آیا " شروع می‌شد – خصوصیت کلامی نویسنده که تاکید بر انسانی که از تفکر لذت می‌برد، و همواره می‌خواهد بفهمد مکانیسم‌ها چگونه عمل می‌کنند، مثل چرخش چرخ‌ها، داشت.

اخیرا مشغول ساخت سریالی از فیلم‌های کوتاه به زبان فرانسه درباره اسپرانتو و زبان‌ها شد، که همراه با خوش مشربی، مزاح و آگاهی موکد، ارائه شد. حال با نگاه به آن‌ها، می‌توانم به‌راحتی باور کنم که آن مرد خوب، که زبان خوب ما را صحبت می‌کرد و آن را برای ما روشن ساخت، دیگر در خانه‌اش در ژنو به‌عنوان مدافع و منتقد اسپرانتو، کار نمی‌کند. از طرفی مناسب بود که او در ژنو کار می‌کرد – نه فقط به این دلیل که آن شهر نماد همکاری صلح‌آمیز ملل است، اما هم‌چنین به دلیل این‌که صد سال پیش فردیناند دِ سوسور تئوری خود را درباره ساخت‌گرایی، که

آغازگر زبان‌شناسی نوین است، کامل کرد. پیرون، بسیار شفاف‌تر از بقیه، نشان داد که چگونه زامنهوف یافته‌های سوسور را وقتی که اسپرانتو را ساخت، پیش‌بینی کرده بود.

من دیگر اولین باری که کلود پیرون را ملاقات کردم به‌یاد ندارم. در حقیقت، این عقیده را دارم که، او همیشه در آن‌جا بود. از خانه‌اش در سوئیس بازدید کردم و او نیز از خانه من در آمریکا بازدید کرد. وقتی در سال ۱۹۷۴ رییس انجمن جهانی اسپرانتو شدم، چندین بار سعی کردم او را متقاعد کنم تا کار رسمی‌ای در انجمن جهانی اسپرانتو، مانند مدیریت یا عضویت در هیات مدیره، را بر عهده بگیرد. اما او همیشه آن شغل را رد می‌کرد، و با مخالفت می‌گفت که ممکن است او برای آن کار مناسب نباشد (او هیچ‌گاه خشم خود را پشت بی‌هوشی، و لجاجت‌اش را وقتی که حق با او بود، پنهان نمی‌کرد)، و در هر حال اگر او را مثل روح آزاد جنبش رها می‌کردیم، می‌توانست بسیار بیش‌تر مفید باشد. او به‌دنبال توجه نبود، از ازدحام جمعیت متنفر بود، و ترجیح می‌داد تا راه خودش را برود. اما، آن‌هایی که موفق شدند تا او را برای ارائه دوره‌ای درباره یکی از ابعاد اسپرانتو، سخنرانی در یک کنگره، یا گذراندن یک عصر برای مکالمه‌ای سخت، متقاعد کنند، مطمئناً نمی‌توانستند، و نمی‌بایست در برابر شفافیت ذهن او و تاکید بر بحث‌هایش، مقاومت کنند. در ضمن، او هم‌چنین تصنیف‌هایی را نوشته و خوانده و حتی با استعداد شعر سروده است.

استعداد شفاف کارهای زبان مادری او برای کارشناسان خارجی نیز وسوسه‌انگیز است. آن آثار، عقیده بیش از یک زبان‌شناس را درباره ارزش اسپرانتو تغییر داد، و با گذشت در طول سالیان او با دقت بحث‌های خود را به‌اثبات رساند. برای بسیاری از نقادان اسپرانتو شاخه علمی‌ای برای مراجعه بدون اشتباه به کارشناسان وجود نداشت، اما پیرون دانش مقاومی را درباره زبان‌شناسی با ردکردن قوانین همیشگی آن شاخه علمی جمع‌آوری کرد، و به این گونه چشم کسانی را که حاضر به‌گوش دادن به او بودند باز نمود.

گوش‌دادن به او مطمئناً دشوار نیست. جذابیت، فروتنی و هوش شعله‌ور او را به همراهی بی‌نقص تبدیل کرد. همسر او نیکول[۳] از جهتی آن خصوصیات را منعکس می‌کرد. شاید آرنج‌هایش کمی کم‌تر تیز بود و نزدیک شدنش به دنیا کمی غیرمستقیم‌تر، اما از آن جهت او همسر بی‌نقصی برای آن شخص بود، و وقتی که نیاز بود او را پرورش داد و تا حد امکان با مدارای تمایلاتش با فرخنده‌گی به دنبال راه خردمندی به نتیجه منطقی را در پیش گرفت. به نیکول نه تنها تسلیت می‌گویم بلکه هم‌چنین از طرف همه‌ی ما تشکر به‌جا می‌آورم، که او آن استعداد فوق‌العاده را مانند جوی‌های پربار، راهنمایی کرد. او همه‌ی ما را خوشحال و خردمندتر ساخت.

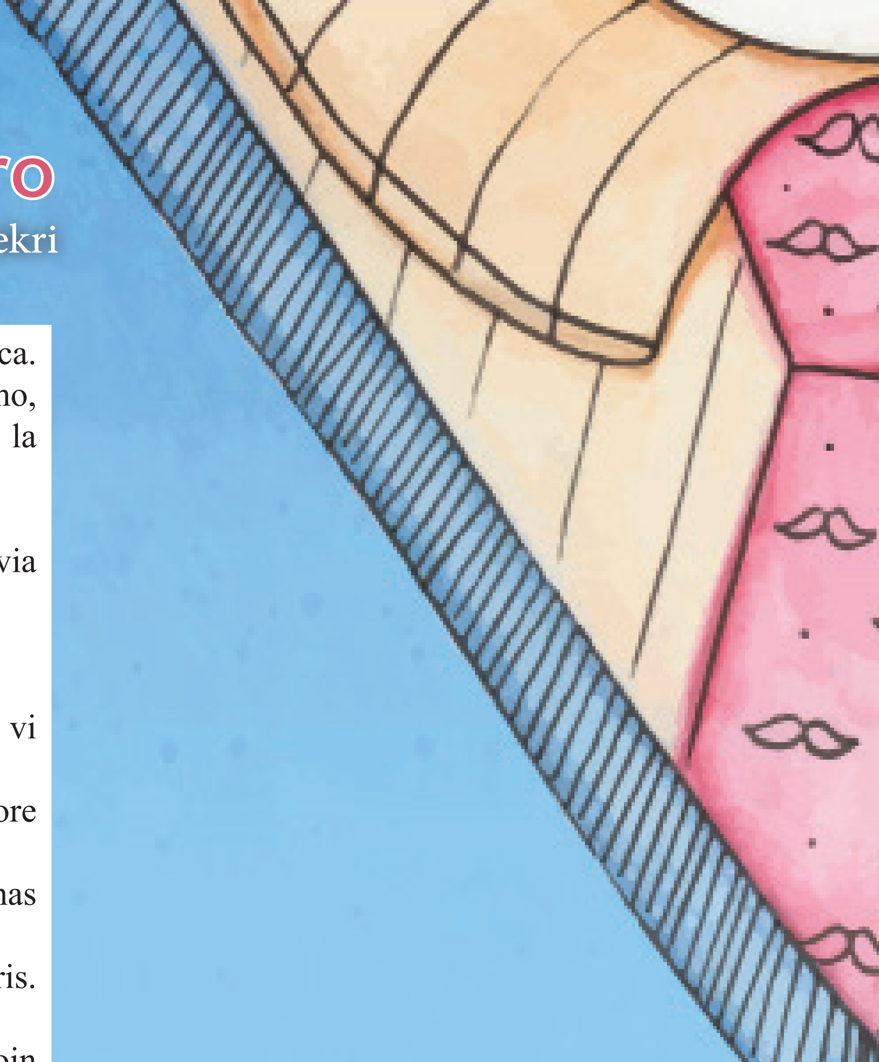
نویسنده: هامفری تُنکین[۴]
مترجم: علی مرادی[۵]

1- Claude Piron
2- L. L. Zamenhof
3- Nicole
4- Humphrey Tonkin
5- Ali Moradi

(Retpoŝt-adreso:adeadmarshal@gmail.com)

Precipa Unu Horo

Amir Fekri

La viro malfrue revenis al la hejmo tre laca. Apenaŭ li malfermis la pordon de la hejmo, ekvidis sian 5-jaran filon, kiu malantaŭ la pordo atendis lin:

-Paĉjo, ĉu mi povas demandi al vi ion?

-kompreneble kara mia; nun kio estas via demando?

-Paĉjo, ĉiuhore kiom vi perlaboras?

La viro kolere respondis:

-Tiu ĉi afero tute ne rilatas al vi. Kial vi demandas tian demandon?

-Nur mi volas scii. Bv diri al mi paĉjo, ĉiuhore kiom vi perlaboras?

-Se vi volas scii, nu, 2o dolarojn mi gajnas ĉiuhore.

La fileto, kies kapo estis subanta, suspiris. Poste rigardis al sia patro kaj diris:

-Paĉjo, ĉu vi povas doni al mi 10 dolarojn prunte?

La viro pli koleriĝis kaj kriis:

-Se via kialo por demandi tian demandon nur estas preni monon de mi, kaj aĉeti ludaĵaĉon per ĝi, rapide iru al vian ĉambron kaj pensu, ke kial vi estas tiom egoista. Ĉiutage mi forte laboras kaj mi ne havas tempon por tiaj infanecaj kondutoj.

La knabeto malgaje kaj malespere iris al sian ĉambron kaj fermis la pordon.

La viro sidiĝis kaj grumblis:

-Kiel li permesas al si mem ke pro preni monon tian demandon demandi al mi?

Post ĉirkaŭ unu horo, la viro pli trankviliĝis kaj pensis en si mem eble malbone kaj akre konduti kun sia fileto. Eble la fileto vere volis aĉeti specialan aĵon kaj pro tio bezonis 10 dolarojn, precipe ke tre malofte petis monon de li. Do, li iris al la ĉambro de sia fileto kaj malfermis la pordon:

-Ĉu vi estas dormanta?

-Ne paĉjo, mi estas veka.

-Nu vidu, eble mi kondutis kun vi akre kaj rigore. Hodiaŭ mia laboro estis peza kaj forta, pro tio mi estis laca kaj kolera. Prenu tiun ĉi dek dolarojn, kiun vi petis.

La knabeto gaje eksidiĝis, ridis kaj kriis:

-Dankon paĉjo!

Poste la knabeto portis sian manon al sub la kusenon kaj elirigis tien kelkaj ĉifitaj monbiletoj.

Kiam la viro vidis, ke la fileto mem ankaŭ havas monon, rekoleriĝis kaj kriis:

-Malgraŭ ke vi mem havis monon, vi ankoraŭ petis monon?!

La knabeto respondis:

-Paĉjo, tiam, miaj monoj ne estis sufiĉaj, sed nun plu sufiĉas. Nun mi havas 20 dolarojn. Paĉjo, ĉu mi povas aĉeti unu horon da via labortempo por ke vi morgaŭ venos al la hejmo pli frue? Mi deziras manĝi vespermanĝon kun vi…

سه شعر کوتاه از خورخه کاماچو*
Tri Poemetoj de Jorge Camacho

ترجمه به فارسی: حامد صوفی

En la Ŝedo

Sekrete,
en ŝedo de la cerbo,
trezor' da klingoj
- Hakiloj, lancoj, sagoj

en ŝedo de l' animo,
prete,
la venen'
de latentaj vortoj, agoj

در چارطاقی

در چارطاقیِ اندیشه،
رازآلود،
دفینه‌ای از تیغه‌ها
- تیشه‌ها، نیزه‌ها، خدنگ‌ها

در چارطاقیِ جان،
زهری،
آماده،
از گفتار و کردارِ مکنون.

****

En ĉi mirinda paradizo
por ĉio oni devas pagi:
por manĝi, spiri, hipotezi,
kaj por tranokti, por tratagi.

در شگفتم از این بهشت
از برای هر چه، چپاول می‌شوی:
از برای خوردن، دم برکشیدن، گمانه‌زنی،
و از شب تا به سحر، از سحر تا به شب.

****

Elementa miskompreno:
oni nomas karakter'
la mankon de karaktero.

یک سوء تعبیر بنیادین:
فقدان شخصیت را
شخصیت می‌خوانند.

* خورخه کاماچو (*Jorge Camacho*)، نویسنده اسپانیاییالاصل و از چهره‌های سرشناس در دنیای ادبی اسپرانتو می‌باشد. وی عضو اسبق آکادمی اسپرانتو بوده و به واسطه تألیفات و مقالات گسترده در حوزه‌های متعدد فرهنگی و ادبی، در سال ۲۰۱۳ مورد تقدیر انجمن جهانی اسپرانتو قرار گرفت.

روز اسپرانتو

۲۶ ژوئیه ۲۰۱۶

کنفرانس بین‌المللی اسپرانتو، باندونگ، اندونزی

ارتباطات عادلانه

بیاموزید اسپرانتو:
www.lernu.net

درباره زبان‌ها: www.lingvo.info
درباره ارتباطات بین‌المللی: www.uea.org | www.esperanto.net

زبان بین‌المللی

ESPERANTO

UEA
Universala Esperanto-Asocio